

PROTOKÓŁ NR VI/XLVI/22
z XLVI SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VI KADENCJI

(29.08.2022 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

[przed rozpoczęciem sesji sprawdzona została lista obecności radnych, ponadto podana została informacja o przetwarzaniu danych osobowych]

1. Otwarcie sesji – [godz. 11⁰⁵ – radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...Szanowni Państwo !
W obradach uczestniczy 36 radnych, a zatem obrady są prawomocne i w związku z tym otwieram XLVI sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI kadencji !

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z XLV sesji Sejmiku.
4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022-2030 (**druk VI/556**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2022 rok (**druk VI/557**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2022 rok (**druk VI/558**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wspieranie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym w województwie śląskim w 2022 roku (**druk VI/562**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bielskiemu (**druk VI/563**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg (**druk VI/559**).

10. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2022 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (**druk VI/561**).
11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr V/46/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2017 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r., poz. 6267) (**druk VI/560**).
12. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty – VII edycja”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (**druk VI/564**).
13. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy na czas oznaczony 10 lat nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Województwa Śląskiego położonej w Bielsku-Białej przy ul. Młodzieżowej 7 oraz na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy (**druk VI/565**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Śląskiego i Zarządu Województwa Śląskiego (**druk VI/566**).
15. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na bezczynność Marszałka Województwa Śląskiego (**druk VI/567**).
16. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrożenia Programu polityki zdrowotnej pod nazwą „Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa Śląskiego na lata 2024-2026 (**druk VI/568**).
17. Informacja o realizacji *Kontraktów Terytorialnych* w 2021 roku.
18. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
19. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
20. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – czy są propozycje zmian porządku obrad ? ... Proszę bardzo ! Pan Radny Mazur !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Koleżanki i Koledzy Radni i Szanowni Państwo ! Po poprzednim tygodniu, po tygodniu komisji, mamy takie przemyślenia dotyczące jednego z punktów porządku dzisiejszych obrad – punktu, który zgłaszaliśmy. Otóż zaistniały przesłanki żeby coś dzisiaj dopowiedzieć. Proszę Państwa ! Mówię tutaj o punkcie, który nosi tytuł: *przystąpienie do opracowania i wdrażania Programu polityki zdrowotnej pod nazwą „wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego in vitro dla mieszkańców województwa Śląskiego na lata 2024-2026*. Proszę Państwa ! W trakcie prac na komisjach

i głosowania na tych komisjach, na dwóch komisjach były rozbieżne opinie. Na Komisji Budżetowej ta opinia była negatywna, na Komisji Zdrowia opinia była pozytywna. Były też wątpliwości co do tego – oczywiście od niektórych radnych płynące – dotyczącego tego jak ten wniosek powinien być procedowany, jaka powinna być...

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...Przewodniczący ! Jesteśmy w punkcie *zmiana porządku obrad*. Czy Pan proponuje ten punkt zdjąć, czy... ?

- **radny Mirosław Mazur** –...a czy pozwoli mi Pan Przewodniczący skończyć ? Ja nie będę długo mówił, a chyba nie na tym polega...

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...no nie ! Rolą Przewodniczącego jest to żeby pilnować żeby ludzie mówili na temat. Jesteśmy w punkcie...

- **radny Mirosław Mazur** –...ubolewam, że Pan mi przerywa, bo ja chcę mówić na ten temat i mówię na ten temat. Tłumaczę to, co za chwilę Pan usłyszysz dotyczące porządku obrad. Nie mogę wyjść tak i powiedzieć: *no to skreślimy sobie punkt 16*, tak ? Notabene to jest punkt 16 – druk 568. W tym punkcie też budżetowym, jak Państwo czytaliście ten wniosek, przewidujemy na lata od '24 do '26 spore nakłady finansowe, bowiem 15 mln zł. Przy dzisiejszej drożyznie i przy inflacji, jaka galopuje, tą kwotę być może trzeba będzie zrewidować, ale za chwilę prace budżetowe ruszą, więc będzie więcej danych na ten temat, jakie są spodziewane tutaj wskaźniki. I wreszcie punkt, który też nie jest bagatelny, otóż spora absencja chorobowa niektórych radnych, a którzy mówili, że bardzo by chcieli w tym punkcie się wypowiedzieć, głosując *za* i popierając tą propozycję. I Panie Przewodniczący, dochodzę do sedna. Biorąc pod uwagę powyższe wnioski, powyższe przesłanki, powyższe przemyślenia wnioskujemy jako ci, którzy wnioskowali o tą uchwałę, żeby ją z dzisiejszego porządku obrad zdjąć i zgłosić ponownie na jednej z najbliższych sesji, natomiast bez zmian pozostaje wniosek budżetowy, który zgłosiliśmy w terminie do procedury budżetowej, do uchwalania budżetu – wniosek na to żeby Pan Marszałek wyznaczył osoby do tego odpowiedzialne, żeby wniosek na rozpoczęcie tego programu w przyszłym roku poprzez opracowanie założeń kontynuować, żeby w przyszłym roku kwotę 50 tys., chyba, że ją zweryfikuje inflacja – oby nie – żeby to kontynuować. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – proszę bardzo ! W kolejności zgłoszeń Pani Radna Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu ! ... Jesteśmy w punkcie *zmiana porządku obrad* i zgłosiły się Panie Jadwiga Baczyńska i Katarzyna Stachowicz, dlatego bardzo proszę, Pani Jadwiga Baczyńska...

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję bardzo ! Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Koleżanki i Koledzy Radni ! Ponieważ za drzwiami tej sali jest przygotowana wystawa, 85-lecie represji na Żytomierzu, to są represje NKWD na narodzie polskim. Organizatorzy tej wystawy prawdopodobnie popełnili błąd, ponieważ nie prosili Pana Przewodniczącego o uczestnictwo nas w otwarciu tej wystawy, tylko o możliwość jej prezentacji i w związku z tym chciałam prosić Pana Przewodniczącego o to, abyśmy mogli w tym otwarciu uczestniczyć. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I jeszcze Pani Katarzyna Stachowicz...

- **radna Katarzyna Stachowicz** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowne Panie i Panowie Radni ! Chciałam wnieść w imieniu klubu Koalicji Obywatelskiej bardzo ważny projekt uchwały. Projekt bardzo ważny dla mieszkańców województwa śląskiego, a związany ten projekt uchwały jest z przyjęciem apelu dotyczącego podjęcia działań przez Zarząd Województwa Śląskiego mających na celu wycofanie się przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. z zaplanowanej horrendalnej, 32 % podwyżki cen wody dla odbiorców hurtowych, tj. rejonowych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie województwa śląskiego, które kupują wodę od GPW. W uzasadnieniu, Szanowni Państwo, Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach jest hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia. Sprzedaje wodę do rejonowych przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które rozprowadzają ją na terenie miast naszego regionu. Każdorazowo przy opracowaniu i sporządzeniu oferty cenowej dla odbiorców hurtowych należy brać pod uwagę oczekiwania również odbiorcy końcowego, to jest mieszkańców. Biorąc pod uwagę społeczno-ekonomiczne skutki zmiany cen wody dostarczanej przez GPW, obecną drożyznę, wysoką inflację, proponowana zmiana cen wody wpłynie niekorzystnie na budżet każdej rodziny, ale także i każdego przedsiębiorcy. Zatem uważamy, że należy podjąć działania mające na celu wycofanie się przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. z zaplanowanej 32 % podwyżki cen wody dla odbiorców hurtowych, to jest rejonowych przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie województwa śląskiego, które kupują wodę od GPW. Chciałam zaznaczyć, Szanowni Państwo, bo może nie wiecie, Samorząd Województwa Śląskiego posiada 82 % udziałów w GPW, dlatego, Panie Marszałku, ten apel jest bardzo ważny i ten projekt uchwały, mam nadzieję, że wszyscy Państwo Radni, którym leży na sercu dobro mieszkańca województwa śląskiego, przychylią się i zagłosują pozytywnie pod tym apelem. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I bardzo proszę, Pan Jakub Chelstowski, Marszałek Województwa Śląskiego, bardzo proszę !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo Radni ! Ja tutaj chciałem zgłosić wniosek przeciwny, a propos tego apelu, żeby absolutnie tego nie ujmować, bo populizmem to oczywiście można sobie usta zawsze mocno wypchać, ale prawda jest taka, że jak Pani Radna, czy Państwo Radni działacie w interesie publicznym, to w takim układzie w przyszłym roku nikt tej wody będzie produkował, bo koszty energii elektrycznej w stosunku do tego roku są o 74 mln zł wyższe, jak Pani tego nie rozumie jako Radna, to w takim układzie nie wiem, jakie są dalej losy GPW, ale w takim układzie nie powinny produkować wody, bo ceny rynkowe są, jakie są i Zarząd Województwa nie ma na nie wpływu. Jak Pani nie ma o tym pojęcia, to mi przykro. Z drugiej strony na szczęście jest *Kodeks Spółek Prawa Handlowego* – nie możemy wydawać takich dyspozycji naszym spółkom, to Zarząd za to odpowiada i żaden apel w niczym nie pomoże, bo odpowiadają za to majątkiem własnym spółki, więc proszę tutaj nie mieszać pewnych rzeczy i pojęć. A fakty są takie, że jakby ten Pani apel przyjmą, ktoś by się do niego zastosował, no to w przyszłym roku w naszym województwie nikt nie będzie produkował wody. Taki cel ? Brawo ! Myślę, że chyba nie o to chodzi w tym wszystkim. Ceny są, jakie są, 74 mln zł więcej, w tym roku ceny energii 40 mln, na przyszły rok 114. O czym tu dyskutować ?

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję Panu Marszałkowi ! Tu jest zgłoszenie Pani Stachowicz, tylko mam pytanie czy to jest kolejna propozycja zmiany ? ... Inna ? [głos z sali, poza nagraniem] Szanowni Państwo ! My jesteśmy w punkcie *zmiana porządku obrad*, więc jeżeli ktoś ma kolejne propozycje do porządku obrad, to jak najbardziej, natomiast ... [głos z sali, poza nagraniem]... Nie, bo jeżeli się mówi w porządku obrad o wynikach pracy komisji, a nie powiedziało się, że jest zbyt mało obecnych radnych z Koalicji Obywatelskiej, no to przecież każdy umie liczyć. Przecież Pan prosił o odczytanie listy obecności, ja ją odczytałem i Panu wyszło, że głosowanie możecie przegrać. I Pan występuje, mówi Pan o komisji jednej, drugiej, gdzieśmy naprawdę tyle czasu na to poświęcili i w tej chwili ja nie widzę żadnego problemu, dopuszczam jeszcze do głosu w kolejności zgłoszeń, tylko nie wiem, bo coś mi tu przeskoczyło. Była Pani Katarzyna Stachowicz, udzielałam głosu, ale naprawdę bardzo proszę porządek obrad, bo głosowanie będzie bardzo proste, kto jest za zdjęciem z porządku obrad, albo kto będzie za dołożeniem do porządku obrad. Proszę bardzo, Pani Katarzyna Stachowicz, udzielałam głosu !

- **radna Katarzyna Stachowicz** – Panie Przewodniczący ! Ja chciałam *ad vocem* do tego, co Pan Marszałek powiedział, bo w zupełności nie zgadzam się z tymi słowami. Panie Marszałku ! Radę Nadzorczą Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów powołuje Marszałek Województwa, zgadza się ? Więc nie może być takiej sytuacji, że Pan dzisiaj mówi, że Pan nie ma nic wspólnego z tym. Poza tym, Szanowni Państwo, może nie wiecie, ale uchwałą zwyczajnego walnego GPW w kwietniu została wypłacona dywidenda przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów dla akcjonariuszy w kwocie ponad 10 mln zł, w tym do budżetu Województwa trafiło ponad 8 mln zł, więc ja, Panie Marszałku, naprawdę wiem, o czym mówię. I powiem Panu jeszcze jedno – ja się cieszę, że jako osoba zarządzająca wodociągami nie muszę kupować wody od GPW. A wie Pan dlaczego ? Dlatego, że musiałabym mieszkańcom Zawiercia podnieść wodę przynajmniej o 32 %. Tak, że ja wiem, o czym mówię i wiem jakie są koszty, więc proszę nie mówić, że ten apel nie ma znaczenia, bo on ma bardzo duże znaczenie ! [głos z sali]

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! ... Pan Zbigniew Przedpełski, udzielam głosu ! ... Przypominam, jesteśmy w punkcie: *rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad*.

- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Chciałem zwrócić uwagę, że jesteśmy w punkcie: *proponowane zmiany w porządku obrad*, tymczasem musimy wysłuchiwać wynurzeń, może i bardzo ciekawych, ale które, jeżeli już, to takie rzeczy można w dyskusji kończącej jako wnioski i oświadczenia radnych. Panie Przewodniczący ! Bardzo prosiłbym o powrót i sformalizowanie tej dyskusji, żeby ewentualnie dopuszczać tylko i wyłącznie głosy odnoszące się do zmiany porządku obrad i będące w tym przedmiocie wnioskami. Ja z przerażeniem słuchałem jakieś odgłosy *ad vocem* – zwracam uwagę, że regulaminowo w tym punkcie to są w ogóle niedopuszczalne kwestie.

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I oczywiście Pan Mirosław Mazur po raz trzeci, bardzo proszę, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Panie Przewodniczący ! Naprawdę z wielką przykrością patrzę co dzisiaj w Pana wstąpiło, bo różnie bywało na tej sali, ale Pan widzę, że dzisiaj jest jakiś poddenerwowany i już na początku sesji próbuje Pan po prostu tak to poukładać, żebyśmy... Pierwsza sesja po długiej przerwie ! Proszę Państwa ! Myśmy się tutaj w komplecie – w komplecie, bo wiemy, że paru osób nie ma, ale widzimy się po przeszło dwóch latach, czy koło dwóch lat – i zaraz na pierwszej sesji Pan po prostu zabija dyskusję, próbuje Pan zamieść pod stół. Powoli odnoszę wrażenie, że tak jak Pana tam *wierchuszka* na górze, że wam w ogóle parlamentaryzm, debata,

dyskusja, rozmowa przeszkadza. Niech Pan wróci na te tory, które jeszcze w czerwcu były o wiele, wiele lepsze i myślę, że to dobrze się przysłuży i naszej instytucji, a przede wszystkim mieszkańcom województwa śląskiego. Dziękuję ! ... A, jeszcze jedno ! Myślę, że też muszę się odnieść do takiej niezbyt może eleganckiej wycieczki pod moim adresem, kiedy to Pan powiedział, że poprosiłem o odczytanie listy obecności i stwierdziłem, że przegramy głosowanie, no to wtedy musimy ten porządek zmienić. Proszę Państwa i Panie Przewodniczący ! Sytuacja wygląda tak, że ja jako przewodniczący klubu doskonale wiem kto będzie na sesji, a kto nie będzie na sesji. I wiem kto z jakiego powodu na tej sesji dzisiaj jest nieobecny – czy się opiekuje dziećmi, bo nie miał z kim zostawić, czy jest na zaplanowanym jakiś czas temu, dawno, urlopie – a zakładał, że sesja jak będzie zdalnie, to dołączy do tej zdalnej sesji, mimo urlopu, bo tak też ludzie robili i Państwo też tak robiliście – czy też jest na zwykłym zwolnieniu L4 i są tu też takie osoby, które są na zwolnieniu L4. I mam tą świadomość kto jest obecny, kto jest nieobecny, ale wyciąganie takich rzeczy i dyskusja w ten sposób nigdzie nas nie prowadzi, a świadczy, powiem delikatnie, o Pana nieprofesjonalizmie. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Oczywiście obiecuję poprawę. Pan Zbyszek Przedpełski już zabierał głos, więc nie udzielam. I Pan Marek Kopel...

- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Był zgłoszony wniosek o rozszerzenie porządku obrad, był głos jeden przeciw, ja chciałem głos za przedstawić. Szanowni Państwo ! Radę nadzorczą wybiera zgromadzenie wspólników, a w zgromadzeniu wspólników mamy większość, bo 80 %. Natomiast, proszę Państwa, jak się prześledzi pobór dywidendy, to w ostatnich latach GPW zawsze tą dywidendę – przynajmniej przez ostatnie 3-4 lata dywidenda jest i to z reguły powyżej 10 mln – teraz akurat wypłacana jest z zysku za zeszły rok. Świadczy to o tym, że to przedsiębiorstwo tak sobie kroi ten plan pod nadzorem rady nadzorczej, że jest co dzielić, czyli cena jest permanentnie za wysoka wody, no bo to jest ten główny przychód. Jeśli tak, to ten nasz apel to jest apel do przedstawiciela, właściciela, który ma 80 % własności w przedsiębiorstwie, aby tą politykę zweryfikował, aby w tym trudnym roku, który nas czeka, zastanowił się czy w tym trudnym roku jeszcze dokładać tę podwyżkę 30 % ponad, czy może jednak podwyżka powinna być mniejsza, nawet kosztem gorszego wyniku finansowego, nawet kosztem może braku zysku, a może nawet straty, która będzie pokryta z kapitału zapasowego, który firma ma, bo go ... chyba dwa, trzy razy dywidendy wypłacała z tego kapitału. Dziękuję bardzo ! ... Dlatego warto głosować nad tym apelem...

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – ja bardzo dziękuję ! Ponieważ lista mówców się wyczerpała, przechodzimy do głosowania.

Reasumując ... Jeszcze chwileczkę, obsługa techniczna przygotowuje ...[głosy z sali]... Czy Pan Czarnynoga się zgłaszał ? ...[głos z sali]... To słuchajcie, porządek obrad zakończymy, te dwie uchwały ...[głosy z sali]... Zaraz poddam ten wniosek o przerwę pod głosowanie ...[głosy z sali]... Moje zdanie jest troszkę odmienne od wnioskującej, no ale formalności będzie zadość ...[głosy z sali]... Dobrze ! Tak ... Szanowni Państwo ! Przypominam, że zmiana porządku obrad wymaga bezwzględnej większości głosów ustawowego składu Sejmiku – art. 21 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa. Pierwszy będzie głosowany wniosek Przewodniczącego Pana Mazura odnośnie zdjęcia z porządku obrad aktualnego pkt 16 – *podjęcie uchwały* ... oczywiście jestem przeciwko zdejmowaniu tego punktu, ponieważ tyle pracowaliśmy nad tym w zeszłym tygodniu, więc tego ... ale oczywiście formalnie poddaję pod głosowanie zdjęcie z porządku obrad uchwały w sprawie *in vitro*, powiem krótko ... Poddaję pod głosowanie ...[głos z sali]... Zobaczymy, jakie będzie, no bo, ja nie wiem ta reasumpcja to chyba z kilka minut znowu potrwa ... Proszę ? ... Ja nie widzę ... bo mi się to tu wyświetlało, a tu mam sierpień, mam. ale mi się wyświetlało, więc... Bardzo dziękuję za pomoc, za głosowanie. Ja oczywiście zrobię korektę...

Głosowanie nad zdjęciem z porządku obrad punktu 16 – *podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrożenia Programu polityki zdrowotnej pod nazwą „Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa Śląskiego na lata 2024-2026 (druk VI/568)*]:

za	11 ¹
przeciw	22
wstrzym.	3

Wniosek nie uzyskał akceptacji.

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...tutaj radna zgłasza do protokołu, że głosowała za zdjęciem z porządku obrad, czyli, no, tutaj będzie pewna korekta, czyli będzie 12 za, co oczywiście jak gdyby nie zmienia, że tak powiem, wyniku głosowania, czyli zmiana w porządku obrad nie została dokonana...

Głosowanie nad rozszerzeniem porządku obrad o projekt uchwały w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego podjęcia działań przez Zarząd Województwa Śląskiego mających na celu wycofanie się [GPW z podwyżki cen wody]:

¹ radna Dorota Konieczny-Simela zgłosiła do protokołu głos za – głos *przeciw* był omyłkowy.

za	14
przeciw	22
wstrzym.	0

Wniosek nie uzyskał akceptacji.

[Porządek obrad nie został zmieniony]

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...w tej chwili przechodzę do głosowania wniosku o przerwę. Ile minut ? Niech Pani Radna jeszcze raz wystąpi, bo...

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja prosiłam o udział radnych w otwarciu wystawy, która jest już rozłożona w korytarzu tutaj Sali Sejmu Śląskiego. Jest to ważna wystawa, przygotowana przez osoby z Ukrainy, uchodźców wojennych, którzy przebywają w tej chwili na terenie naszego województwa. Popełnili prawdopodobnie błąd organizacyjny, że nie poprosili o wprowadzenie tego punktu do porządku obrad, ale myślę, że nasze uczestnictwo jest najważniejsze, czy to w ramach przerwy, czy w ramach porządku obrad na otwarciu tej wystawy. Myślę, że to będzie kwestia kilku minut ... Otwarcie miało być o 10⁴⁵, ale o godzinie 11⁰⁰, kiedy wchodziliśmy na salę, jeszcze się nie odbyło. Panie, które przygotowały wystawę, bardzo proszę żebyśmy mogli uczestniczyć. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...słuchajcie, bo ja teraz, tu było takie zamieszanie, a ja mam fatalną słyszalność. Generalnie jesteśmy za tą przerwą, tak ? Tak ! Czyli ogłaszam 10 minut przerwy, jak gdyby za takim obopólnym ... natomiast bardzo proszę, jeżeli chcemy żeby ranga sesji była właściwa, to dostosowujemy otwarcie wystawy do sesji, a nie odwrotnie. Dziękuję bardzo ! ... 10 minut przerwy...

[przerwa w obradach]

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...Szanowni Państwo ! Wracamy do obrad naszej sesji. Bardzo proszę radnych o zajmowanie miejsc ... Pani Ewa Żak, bardzo proszę króciutko, tak ? ... Proszę bardzo, proszę !

- **Pani Danuta Skalska, Światowy Kongres Kresowian** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Zobligowana przez Dyrektoriat Światowego Kongresu Kresowian pragnę zaprezentować uchwałę Światowego Zjazdu Kresowian, który odbył się 23 lipca na Jasnej Górze. To dobrze, że mogę to powiedzieć właśnie po tym jak Państwo obejrzelicie tę wystawę, która dokumentuje ogrom nieszczęść, jakie przeżyli

nasi rodacy, tam, za wschodnią granicą. Tym większa nasza wdzięczność dla tych z Państwa, którzy pomagają obecnie Polakom mieszkającym za wschodnią granicą, a również tutaj ludziom, którzy tę pomoc im organizują. Mam ogromny zaszczyt zaprezentować ... Światowy Kongres Kresowian ma zaszczyt przyznać swoje najwyższe wyróżnienie *Praemium Honoris Cresovianae* Panu Jakubowi Chełstowskiemu, Marszałkowi Województwa Śląskiego w dowód *bezmiernej wdzięczności za nieocenione wsparcie udzielone w realizacji licznych inicjatyw na rzecz pomocy Polakom na Wschodzie, za objęcie swoim autorytetem skutecznej opieki nad pozytywnymi projektami i działaniami ukierunkowanymi na poprawę losu naszych rodaków za wschodnią granicą, za troskę i zaangażowanie uwzględniającą potrzeby polskiej diaspory, realizację umów partnerskich Województwa Śląskiego z partnerami ukraińskimi, za budowanie i pielęgnowanie przyjaznych relacji polsko-ukraińskich, za osobiste przyczynienie się do godnego i braterskiego przyjęcia w województwie śląskim uchodźców ukraińskich, a wśród nich wielu osób z polskimi korzeniami. Jasna Góra, 3 lipca A.D. 2022.* Podpisał Prezydent Światowego Kongresu Kresowian, Jan Skalski – Krzysztof Przybylski, Sekretarz Generalny. Panie Marszałku ! Dziękuję, to jest wielka sprawa ... [wręczenie wyróżnienia]... Drodzy Państwo ! Jeszcze minuta cierpliwości, bo poza wielką pomocą jaką udzielamy jako Polska, jako Polacy, Ukraińcom i Ukrainie, a także Polakom, którzy tam mieszkają i szczególnie naszej opieki wymagają, ważne jest dla nas również polska racja stanu, pamięć historyczna i ludziom, którzy pomagają nam w utrwaleniu tej pamięci, w przywróceniu tej pamięci chcieliśmy najpiękniej podziękować. Światowy Kongres Kresowian ma zaszczyt przyznać swoje najwyższe wyróżnienie *Praemium Honoris Cresovianae* Pani Beacie Białowąs, Członkowi Zarządu Województwa Śląskiego w dowód *bezcenne wsparcie udzielone w organizowaniu i przeprowadzeniu pierwszej edycji konkursu Wołyń, pamięć pokoleń, a w szczególności za objęcie autorytetem członka Zarządu Województwa Śląskiego skutecznej opieki nad niezakończonym przebiegiem konkursu i wyczerpaniem całej procedury konkursowej określonej w regulaminie, za kształtowanie poczucia słuszności realizacji konkursu w warunkach wielkiego dramatu ludobójstwa na narodzie ukraińskim, z przeświadczeniem o tym większej konieczności budowania na prawdzie nowych stosunków polsko-ukraińskich, za ogrom osobistego zaangażowania, wniesienie wymiernej pomocy wojennym uchodźcom z Ukrainy, w tym wielu osobom polskiego pochodzenia, stworzenie im bezpiecznego azylu w województwie śląskim oraz walne przyczynienie się do efektywnego dostosowania regionalnego systemu edukacji do ich potrzeb, Jasna Góra 3 lipca A.D. 2022.* Krzysztof Przybylski, Sekretarz Generalny – Prezes Światowego Kongresu, Jan Skalski. Pani Marszałek ! Dziękuję ! Dziękujemy ! To była piękna sprawa i liczymy na ciąg dalszy ... [wręczenie wyróżnienia]... Dziękuję Państwu za uwagę i cierpliwość !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo dziękuję ! Szanowni Państwo, a my przechodzimy do procedowania ... Jesteśmy w punkcie 3 ... Proszę bardzo, proszę, Pani Ewa...
- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Tak się składa, że uczestniczyłam w *Dniach Jeleśni*, otrzymałam dla Pana Marszałka takie serduszko, które chciała mu wręczyć. Natomiast wczoraj byłam na dożynkach w Brennej. Tak pięknie wypadło i tam też prosili mnie o przekazanie, więc przekazuję...
- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...Szanowni Państwo ! W tej chwili chyba te punkty, że tak powiem, bardziej uroczyste zostały zakończone, więc przechodzimy do punktów roboczych...

3. Przyjęcie protokołu z XLV sesji Sejmiku:

Uwag nie zgłoszono.

Głosowanie nad przyjęciem protokołu:

za	33
przeciw	0
wstrzym.	0

4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2022-2030 (druk VI/556):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów w tej sprawie jest pozytywna. Czy inne komisje opiniowały przedmiotowy projekt uchwały ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń do dyskusji, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	28
przeciw	0
wstrzym.	8

5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2022 rok (druk VI/557):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna. Czy inne komisje opiniowały przedmiotowy projekt uchwały ? ... Jest zgłoszenie do dyskusji ... do dyskusji zgłasza się Pan Grzegorz Wolnik, udzielam głosu !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Wysoki Sejmiku ! Chciałem jeszcze raz wrócić do tematu dywidendy, którą mamy wprowadzić w tej chwili do budżetu, dywidendy z GPW. Muszę przyznać, że nie widzę w tym co robimy jakiegoś jasnego ciągu przyczynowo skutkowego, ponieważ Pan Marszałek przed chwilą ostrzegwał nas, że będzie brakowało 70 mln w GPW w przyszłym roku, a jednocześnie zabieramy GPW 10. Oczywiście, to nie ratuje sytuacji, ale na pewno pomaga, a więc z jednej strony prawie czterdziestoprocentowa podwyżka cen wody dla mieszkańców, a z drugiej strony jako właściciele drenujemy w tym momencie spółkę, która nie jest zwyczajną spółką, oczywiście jest spółką prawa handlowego – Pan nam to przed chwilą łaskawie przypomniał – ale ona ma swoją misję, ona ma zaopatrywać w wodę mieszkańców w sposób najskuteczniejszy, najtańszy, chroniąc środowisko i wydaje mi się, że każde pieniądze, które jesteśmy w stanie w tej spółce zostawić, powinny tam zostać. Sytuacja budżetowa, jak Państwo nas przekonujecie – zresztą trudno się jakoś tam przyczepić – sytuacja budżetowa Województwa przy ponad dwumiliardowym budżecie, 10 mln – 8, przepraszam – bo 2 to pozostali właściciele, nas pewnie nie zbawi, dlatego naprawdę proszę o przemyślenie jeszcze raz tej zmiany w budżecie, bo wydaje mi się ona być zdecydowanie niekorzystna dla mieszkańców. Dokapitalizowujmy nasze przedsiębiorstwo, nie każmy mu czynić tak drastycznych podwyżek – bo to niestety nie będą jedyne podwyżki, które będą wchodziły w skład ceny wody od 1 stycznia – bo i w tym momencie płaca minimalna rośnie, będą rosły ceny energii, więc jeżeli mieszkańcy będą mieli tutaj kolejny w tym momencie ciężar do uniesienia, no myślę, że powinniśmy się starać żeby on był jak najmniejszy. Dziękuję uprzejmie !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I zgłaszała się Pani Alina Bednarz, udzielam głosu !

- **radna Alina Bednarz** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Drodzy Goście na dzisiejszej sesji ! W projekcie uchwały dotyczącej WPF-u w uzasadnieniu w punkcie 1 przewiduje się 16 nowych przedsięwzięć. Ja chciałabym zapytać o jedno z nich, tzn. w punkcie 9 dotyczącym Zespołu Pieśni i Tańca – *działalność kulturalna*,

instytucje kultury, tak się ten punkt nazywa – będzie przedsięwzięcie realizowane w latach 2022-2025. Źródłem pokrycia wydatków w latach 2023-2025 w wysokości 23 mln zł, czyli przez trzy lata będą środki z budżetu Województwa Śląskiego dla Zespołu Pieśni i Tańca *Śląsk*. Chociaż corocznie w budżecie w dziale 921 o nazwie *kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* planowane są środki na wydatki bieżące, na dofinansowanie funkcjonowania, na statutową działalność instytucji kultury oraz majątkowe w formie dotacji podmiotowych oraz celowych. Zatem zwracam się z pytaniem, na co konkretnie zostaną przeznaczone środki wpisane teraz do WPF-u ? A moje pytanie dotyczy wspomnianych 23 mln zł przeznaczonych na działalność Zespołu Pieśni i Tańca *Śląsk*. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Ponieważ nie widzę więcej zgłoszeń, Pan Marszałek ... zanim Pan Marszałek, serdecznie witam Pana Posła Waldemara Andzela. Serdecznie witam na naszej sesji !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – no dobrze, Szanowni Państwo ! Ja myślę, że zanim przejdę do Pana Wolnika, bo to było merytoryczne ... nie wiem, można zadzwonić do Pani Dyrektor Drozd, zawsze się dopytać, Pani Radna, ale jakby ktoś się interesował, to by wiedział, że Zespół Pieśni i Tańca *Śląsk* jest współprowadzony przez Ministerstwo Kultury. Ministerstwo Kultury, jak taki model jest, jakby to powiedzieć, wpisany we współpracę, zawsze prosi o zabezpieczenie środków finansowych na przyszłość, czy ta instytucja będzie istniała i w jakiej wysokości będzie dotacja, bo od tego uzależniają swoją dotację. Dlatego wpisujemy to do budżetu, do WPF-u, żeby ta instytucja mogła istnieć, żeby Pan Minister Kultury wiedział jakie środki planujemy przekazać, bo umowa się kończy, będzie kolejna. I to jest cała historia, Pani Radna. To jest jeden temat. Jeżeli chodzi o GPW, Szanowni Państwo, pieniądze to wypływały w 2013. Myślę, że tutaj najstarsi radni, jak patrzę, radny Czarnynoga, radny Kawulok historię dobrze znają jak w GPW wtedy prowadzono operacje finansowe, ilu jest oskarżonych do tej pory, ilu już skazanych, ale wiele milionów do tej pory nie odzyskano, a wtedy marszałkiem był pan z Platformy Obywatelskiej. Teraz środki, które ma GPW, są to środki na inwestycje, które musi spółka ponosić, bo chyba nie myślicie Państwo, że mając tak rozległą sieć dystrybucyjną, te środki, które są, nie wiem, wykazywane w bilansach, leżą po prostu i czekają na to, aż zjawi się jakiś magiczny inwestor ? Nie ! One są zaplanowane na inwestycje wieloletnie, które bardzo dużo kosztują żeby cały ten system mógł funkcjonować i woda mogła być doprowadzona do odbiorców, do naszych mieszkańców. Więc posiłkowanie się argumentami, że spółka ma pieniądze, nie jest żadnym argumentem merytorycznym, bo jak w każdej spółce, trzeba wejść w szczegóły, trzeba patrzeć na to co się dzieje po stronie wydatków, inwestycji, dochodów. Też dwa lata COVID-u przyniosły, z tego, co wiemy z raportów, spadek dochodów spółki, bo woda po prostu była mniej

kupowana, z różnych przyczyn. Z drugiej strony potrzeby inwestycyjne są bardzo mocne, żeby można było tą wodę doprowadzać. Wiem, że spółka główna i spółki-córki takie inwestycje realizują. Są też nakazy różnych instytucji do tego żeby zadbać o bezpieczeństwo i spółka, która te środki posiada, powinna raczej inwestować w bezpieczeństwo, bo jej rola tutaj jest bez przecenienia nie tylko jako dostawca wody, ale też bezpieczeństwo przeciwpowodziowe – myślę tu o Goczałkowicach. To jest raz. Dwa – ja nie wiem jakie KSH Państwo czytaliście, ale zarząd spółki odpowiada za sprawy spółki swoim majątkiem. I nie wiem w jakich realiach my się znajdujemy, ale wydaje mi się, że w liberalnych gospodarczo, że każda spółka musi pracować w celu osiągnięcia zysku – tak czy inaczej. Państwu to nie przeszkadzało jak wiele innych spółek nie miało tego zysku – ten zysk jest odprowadzony do budżetu Województwa, a Województwo wydaje to na potrzeby inwestycyjne. W tym roku planujemy z tych środków, dobrze zagospodarowanych, kupić karetki. Jeżeli Państwu to przeszkadza, to myślę, że nie mamy o czym dyskutować. Dwa – ceny rynkowe energii są, jakie są. Nie odpowiada za to ani Pan Prezes, czy zarząd spółki, ani rada nadzorcza, ani Zarząd, ani Państwo. To jest rynek, jesteśmy w gospodarce rynkowej. I żeby spółka mogła produkować wodę, musi mieć prąd, nie trzeba chyba tego nikomu tłumaczyć, który kosztuje, już powiedziałem, 74 mln zł więcej. Więc sytuacja rynkowa jest jaka jest. Gdyby Zarząd nie podjął decyzji o tym żeby zakontraktować taki wolumen energii elektrycznej, to by spółka nie miała czego produkować, bo by nie miała energii. Dostawca energii by ją odłączył. Ja nie wiem jak to trzeba prościej wytłumaczyć, ale prościej się nie da. A jakby nie dostarczył energii, to nie byłoby wody i byłaby susza. No przepraszam, może jeszcze obrazkiem tu dorzucę, ale Szanowni Państwo, z całym szacunkiem, ja wiem, że ktoś chce się nazywać opozycją, ale bądźmy racjonalni czasami w takich elementarnych sprawach. To wynika z KSH, nawet te pieniądze zostawione w spółce nie spowodowałyby, że trafiłyby na obniżenie kosztów operacyjnych, bo i podwyżka płacy minimalnej i tego, co się dzieje na rynku w usługach, w różnych obszarach, świadczy, co świadczy. Tak się dzieje w całym kraju, w całej Europie, wpływ na to ma wojna, która się za naszą wschodnią granicą mocno na to odbiła, i Szanowni Państwo, nie ukrywajmy faktów i naprawdę nie wiem, co tutaj jest doszukiwanie się jakiegoś naprawdę drugiego dna. Trzeba spowodować żeby spółka mogła funkcjonować, takie jest jej zadanie, ma produkować wodę, produkuje, ceny rynkowe to ceny rynkowe. Nie wiem jakie macie Państwo pretensje i do kogo, to mają nie remontować tych rur, mają nie remontować tych spustów, ma to wszystko się rozpaść, bo wy chcecie, żeby cena była niższa ? No będzie niższa, tylko że wody też nie będzie, bo będzie mnóstwo awarii. Taka jest konsekwencją tego Państwa działania. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Proszę bardzo, Pan Mirosław Mazur, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Panie Marszałku ! No, słucham Pana z wielkim zadziwieniem, ale też i z przerażeniem – bo tak, w jednym punkcie Pan mówi, że spółka musi inwestować, musi robić remonty, musi robić to, musi tamto. W drugim punkcie Pan mówi, że potrzeba, bo energia, bo koszty rosną, itd., a z drugiej strony spółkę drenujemy dywidendą na 10 mln zł, co dla mnie jest zdumieniem w takiej sytuacji, bo może i spółka nie może przeznaczyć na koszty operacyjne, ale z tego co ja wiem, to spółka nie musiała tych pieniędzy wyprowadzać w postaci dywidendy, tylko walne zgromadzenie akcjonariuszy, gdzie Pan reprezentuje głównego akcjonariusza, ponad osiemdziesięcioprocentowego, może zdecydować, że te pieniądze ze spółki wcale nie wychodzą. Więc mówienie z jednej strony, że spółka by nie przetrwała, że rozwoju nie będzie, że ... i *ble ble ble ble ble ble*, a z drugiej strony wyciąganie *10 baniek* drugą ręką ...[głos z sali]... nie chcę Panu przypominać różnych tutaj sesji, jak się Pan do mnie odzywał jak Pana poniosło. Nie chcę przypominać tego. W każdym bądź razie do tego zmierzam, że Pan reprezentuje Samorząd Województwa Śląskiego. Pan reprezentuje głównego akcjonariusza w postaci ponad 80 %. I ciało takie jak walne zgromadzenie, czy rada nadzorcza, czy wreszcie Zarząd, reagując na wytyczne płynące od tych wcześniej wspomnianych, mógł zaproponować inaczej. Ale to tak tylko tytułem wtrącenia, żeby tu odnieść się do tej Pana poprzedniej wypowiedzi, która jest pełna sprzeczności, niespójności, o czym tutaj mój przedmówca, Grzegorz Wolnik, mówił. Ja mam pytanie takie, bardzo konkretne – jeszcze raz powtórzę, kogo Pan reprezentuje, reprezentuje Pan Samorząd Województwa Śląskiego, który jest ponad 80 % akcjonariuszem, czyli większością – tam inni nic nie mają do powiedzenia, te 20 % niecałe nie ma nic do powiedzenia. To Samorząd Województwa Śląskiego jako główny akcjonariusz decyduje co ta spółka robi, jak robi i jaką politykę. Mówię w sensie politycznym, bo w wykonawczym to jest oczywiście odpowiedzialność Zarządu. I teraz pytam tak: czy Pan się chociaż zainteresował jakie spółka ma plany ? Czy Pan się chociaż zainteresował czy mają jakieś kontrpropozycje, czy dywidenda jest jedyną opcją czy są jeszcze inne opcje na stole ? Czy była jakakolwiek dyskusja, czy Pan ma, nie wiem, jakieś uchwały podjęte przez Zarząd, cokolwiek co by mogło pokazywać, że ta dywidenda nie była jedyną opcją na stole, że były też jeszcze inne propozycje, nie wiem, remont rurek, umocnienie brzegów na Goczałkowicach, nie wiem, wyczyszczenie brzegu na Goczałkowicach, odbudowa wałów jakichś, zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia tej wody, o rurkach już mówiłem, czy tych głównych magistralach, czy cokolwiek było na stole, czy dywidenda to zapaliły się oczy, że możemy tutaj 10 mln ... No może nie 10, bo samorząd z tego ma tylko niespełna, czy aż bodajże 8,2 w zaokrągleniu ? Czy były jakieś inne opcje na stole ? Chętnie wysłuchamy. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Bardzo proszę, Pan Marek Kopel, udzielam głosu !

- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! Zabieram głos, bo w wypowiedzi Pana Marszałka było mnóstwo nieścisłości. Pan Marszałek mówi, że to jest firma jak każda inna, spółka, która ma działać dla osiągnięcia zysku. Panie Marszałku ! To jest też monopolista jak Pan wie i żadnym problemem dla monopolisty nie jest osiągnięcie zysku. Teraz jest proponowana podwyżka o ponad 30 % – można by zapytać, jaki planowany jest zysk przy tej podwyżce ? Ale zwrócę uwagę, że równie dobrze można 50 % podwyżkę zaproponować i ten zysk będzie o ileśdziesiąt milionów wyższy. Więc w takiej spółce tworzenie zysku to jest rzecz polityczna, taka strategiczna. Z jednej strony jest cena wody, którą płacą mieszkańcy, a po drugiej stronie jest wynik tej firmy. Zabiegamy o to żeby podwyżka była przemyślana, to jest dopiero przed firmą, niekoniecznie żeby gwarantowała firmie akurat w tym roku następnym zysk. Pewnie się obędziemy bez dywidendy zysku jeden rok. Natomiast mówił Pan, że firma potrzebuje się dziś rozwijać, potrzebuje środków na inwestycje, że co my chcemy ? Doprowadzić do tego żeby ona nie działała ? Panie Marszałku ! To znowu jakieś nieporozumienie, bo sam Pan decydując o podziale zysku, zdecydował – współdecydując, ale jednak mamy większość – o podziale zysku zdecydował Pan, że 8 mln trafia do naszego budżetu, czyli nie zostaje w firmie. W sumie 10 mln zostało, taka decyzja wspólników została podjęta żeby w formie dywidendy ten zysk wypłacić, czyli nie jest to potrzebne firmie, czyli firma ma się dobrze, rozumiem ? Nie potrzebuje tych środków na inwestycje, bo inaczej by zostawiono je firmie. Reasumując, zabiegamy o to żeby przemyśleć wysokość podwyżki, niekoniecznie planować następny rok zyskiem, skoro jest taka trudna sytuacja ta firma sobie na pewno poradzi jeden rok bez zysku – trzeba zobaczyć jakie ma kapitały zapasowe. Z tych kapitałów zapasowych była wypłacana w poprzednich latach dywidenda parędziesiąt milionów złotych. No i to tyle. Prosimy o popatrzenie jeszcze raz na podwyżkę cen wody i podziałanie jako właściciel firmy poprzez radę nadzorczą, aby tak planować tę podwyżkę aby niekoniecznie następny rok kończył się zyskiem. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I bardzo proszę, Pan Marcin Kozik, udzielam głosu !

- **radny Marcin Kozik** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Dostojni Goście ! Ja już od kilku sesji Sejmiku Województwa Śląskiego przysłuchuję się dyskusji i dyskusji Pana Przewodniczącego Mazura. Dzisiaj usłyszeliśmy tę argumentację na poziomie *ble, ble, ble, bla, bla, bla*. Panie Przewodniczący Mazur ! Ja powiem Panu słowami Pana kolegi

partyjnego, Pana Sikorskiego: można być niskim, ale nie można być małym. Tutaj wszystkie argumenty, które przedstawił Marszałek Chelstowski, są merytoryczne i wyczerpujące, a wam, Szanowni Państwo, przypomnę, jak kupowaliście szynobusy w GPW. To był naprawdę dobry transfer. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Ponieważ tutaj w trakcie wystąpienia Pana Marszałka zostałem wywołany też ja i Pan Czarnynoga, przypomnieć sytuację wodociągów w roku 2014. Oczywiście, dzisiaj mamy problem czy ta dywidenda jest dobrze podzielona, czy źle, czy powinna być taka czy inna. Wtedy mieliśmy inny problem – 168 mln straty w wyniku złych inwestycji. Na tej sali ten problem był poruszony, on wyszedł jako afera. Wiemy, że część osób wyleciało z pracy, część nawet z Zarządu. Obyśmy mieli takie problemy jak mamy dzisiaj – i tego, Panie Marszałku, Panu życzę. Ale udzielam głosu Panu Jakubowi Chelstowskiemu, bardzo proszę !
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo Radni ! Ja uważam, że ta cała dyskusja w tym punkcie jest bezzasadna, bo to są sprawy spółki. Niestety radni, nawet Sejmik, nie może wydawać spółce żadnych poleceń, ani ja. Możemy powołać Zarząd i go jedynie odwołać, to jest cała kompetencja. Za sprawy spółki odpowiada bezwzględnie Zarząd. I to co Pan Przewodniczący Kawulok przed chwilą przytoczył, takie były fakty, setki milionów strat do tej pory nieodzyskane, takie były czasy rządów Platformy, no i nadzoru nad tą spółką, więc naprawdę, Szanowni Państwo, zabezpieczenie pieniędzy na inwestycje ... Spółka działa w okresie, szczerze mówiąc, 10 do 11 miesięcy pracuje na swoje koszty, jeden, drugi miesiąc to jest ewentualny zysk, który się pojawia. I tak to wygląda w przeciągu roku kalendarzowego, więc jeżeli spółka generuje dodatnie przepływy finansowe dzięki dobrej gospodarce, nie zakłada gruntownych podwyżek na początku roku, no to jeżeli ten zysk się pojawia, to dlaczego to nie ma trafić do właściciela czy do Województwa, które raczej inwestuje we wszystkie potrzeby związane ze służbą zdrowia i szereg innych rzeczy. Naprawdę nie rozumiem tutaj podejścia, bo póki co te środki w spółce są na to żeby realizować inwestycje. Jeżeli dywidenda miałaby obniżyć zysk, to nie ma logiki w działaniu tej spółki i nie jest to spółka, która ma działać *pro publico bono*, jeżeli Państwo kiedyś wprowadzicie zarządzanie na takim poziomie, że wszystkie spółki mają wychodzić na zero albo na plusie, to myślę, że naprawdę gwarantuję tutaj szereg sukcesów. Myślę, że sprawy GPW są prowadzone bardzo dobrze, z drugiej strony co roku ta spółka generuje zysk dla właściciela, my te zyski wprowadzamy do budżetu, prowadzi modernizację, inwestycje. No, ale też jest taka stara, Panie Radny Mazur, zasada, że im dzwon bardziej pusty, to bije głośniejsze. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I bardzo proszę, w kolejności zgłoszeń, Pan Mirosław Mazur, udzielam głosu ! ... Mirosław Mazur, czy nie ? ... Nie, bo tu był taki ... może to jest nieaktualne, ale ja według tutaj kolejności...

- **radny Mirosław Mazur** –...ja się zgłosiłem ... ja się zgłosiłem. Panie Marszałku ! Jeszcze raz chcę tutaj wrócić do tematu, o którym tutaj dosyć obszernie mówiłem, bo Pan mówi: *ja, Jakub Nic nie mogę Chelstowski*. Pan naprawdę dużo może, tylko oczywiście nie dzisiaj, w pewnym sensie, potem o tym, w pewnym sensie, bo Pan miał czas. Walne zgromadzenie akcjonariuszy to jest gdzieś okolice czerwca, jak mnie pamięć nie myli, więc przed czerwcem miał Pan właśnie tę szansę, o której ja mówiłem, porozmawiać z tym kogo Pan tam wysłał na walne zgromadzenie akcjonariuszy i zapytać czy są inne opcje na stole ? Czy spółka ma jakieś plany co do tych 10 mln, bo to nie zarząd, Panu przypomnę – jak nie, to niech Pan sobie przeczyta kodeks handlowy – nie zarząd decyduje o tym jak dywidenda jest dzielona, tylko zarząd może co najwyżej, co najwyżej zaproponować, a zatwierdza to walne zgromadzenie akcjonariuszy. I wtedy Pan może powiedzieć: *nie, chcemy żeby te pieniądze wróciły do spółki*, a tak naprawdę to się to robi, powiem Panu, inaczej, z praktyki, że się to wcześniej uzgadnia i wtedy Zarząd proponuje już to, jaka jest polityka akcjonariuszy, właściciela – czyli miał Pan szansę, ale to się już mleko rozlało. Ma Pan teraz drugą szansę, niepowtarzalną, i z tej Pan może skorzystać nawet dzisiaj. Trochę odwagi. Przychodzi Pan tu, gdzie ja, i mówi Pan tak: *OK., to my robimy krok do tyłu i nie wprowadzamy do budżetu tych pieniędzy*. Może Pan więcej, może Pan zdecydować, że na którejś z najbliższych sesji te 8 mln posłuży do podwyższenia kapitału tej spółki. I te pieniądze z powrotem do spółki trafiają, więc naprawdę Pan więcej może, nie wiem, czy niż się Panu wydaje, czy niż... Nie chcę być nieuprzejmy, bo Pan tutaj i Kolega już tę nieuprzejmość zaprezentowaliście, ale jakby Pan troszeczkę zdobył więcej może i wiedzy, i doświadczenia i takiej praktyki w zarządzaniu spółką, to ma Pan naprawdę cały wachlarz możliwości jako właściciel. No i tyle, dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo dziękuję ! I Pan Rafał Kandziora, udzielam głosu !

- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zarządzie ! Szanowni Radni ! Szanowni Goście ! Tak siedzę, przysłuchuję się tej debacie i myślę, że nie jest to dobra debata, ponieważ Marszałek się musi tłumaczyć w jego przekonaniu z dobrze zaplanowanej działalności i dobrze przeznaczonych pieniędzy. Mało tego ! Tłumaczy, gdzie te pieniądze zostały przekazane. To nie jest tak, że ta dywidenda poszła gdzieś tam, nie wiadomo gdzie. Zasiliła budżet i znakomicie Państwo wiedzą, że te środki bardzo dobrze będą służyć społeczeństwu. Wy macie inne zdanie, uważacie, że można nie

podnosić ceny. Uważam, że w tym miejscu tak poważna, długo trwająca dyskusja na temat, w moim przekonaniu, dobrze wydanych pieniędzy i obrażanie się nawzajem nie przystoi temu miejscu i temu Sejmikowi. Z takim wnioskiem, ponieważ ta dyskusja niczego już nie wnosi, proponuję przegłosować projekt uchwały. Bardzo o to proszę, Panie Przewodniczący. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Pana akurat sugestia jest całkowicie zgodna z wolą wszystkich radnych, bo już nikt się nie zgłosił do dyskusji. W ten sposób wyczerpaliśmy, że tak powiem, listę mówców i faktycznie zgodnie z wolą radnego, również moją, przechodzimy do głosowania. Przypominam, bo dyskusja była długa: w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2022 rok – druk VI/557. Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	11
wstrzym.	1

6. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2022 rok (druk VI/558):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna. Opinia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury jest również pozytywna. Czy inne komisje opiniowały przedmiotowy projekt uchwały ? ... Nie widzę ! Kto z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie ma zgłoszeń, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

7. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom i powiatom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wspieranie

lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym w województwie śląskim w 2022 roku (druk VI/562):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna, opinia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia jest również pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń do dyskusji. Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bielskiemu (druk VI/563):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna. Opinia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia jest również pozytywna. Tam oczywiście była taka drobna korekta przesłana Państwu, jeśli chodzi o uzasadnienie, ale myślę, że to była bardziej redakcyjna sprawa, tylko i wyłącznie dopisane dwa powiaty, które omyłkowo zostały pominięte w uzasadnieniu. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos tym punkcie ? ... Nie widzę, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

9. Podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg (druk VI/559):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	1

10. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2022 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (druk VI/561):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna, opinia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury jest również pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń do dyskusji, przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	2

11. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr V/46/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2017 roku w sprawie przyjęcia *Regulaminu przyznawania nagród Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe* (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r., poz. 6267) (druk VI/560):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna, opinia Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji jest również pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń do dyskusji, przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

12. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty – VII edycja”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (druk VI/564):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna. Opinia Komisji Edukacji, Nauki i Kultury jest również pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

13. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy na czas oznaczony 10 lat nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej własność Województwa Śląskiego, położonej w Bielsku-Białej przy ul. Młodzieżowej 7 oraz na odstąpieniu od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy (druk VI/565):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie pozytywna, opinia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia jest pozytywna, opinia Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego jest również pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń do dyskusji, więc przechodzimy do głosowania !

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	1

14. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Marszałka Województwa Śląskiego i Zarządu Województwa Śląskiego (druk VI/566):

- radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku – o umieszczenie tego projektu uchwały w dzisiejszym porządku obrad wnioskuje Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	1
wstrzym.	11

15. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na bezczynność Marszałka Województwa Śląskiego (druk VI/567):

- radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku – o umieszczenie tego projektu uchwały w dzisiejszym porządku obrad wnioskuje Komisja Skarg, Wniosków i Petycji. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń, więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	1
wstrzym.	11

16. Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania i wdrożenia Programu polityki zdrowotnej pod nazwą „Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa Śląskiego na lata 2024-2026” (druk VI/568):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – wnioskodawcą projektu uchwały jest klub radnych Koalicji Obywatelskiej, w imieniu klubu sprawę przedstawi Pani Radna Alina Bednarz. Opinia Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów jest w tej sprawie negatywna, opinia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia jest pozytywna. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Jest zgłoszenie ... bardzo proszę, Pani Alina Bednarz, udzielam głosu ! Proszę bardzo !

- **radna Alina Bednarz** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Goście ! Wydaje mi się, że decyzja o Państwa głosowaniu już zapadła, bo Pan Przewodniczący co nieco zasugerował, ale spróbuję jednak Państwa przekonać do tego projektu, społecznie słusznego. Według Światowej Organizacji Zdrowia niepłodność uznawana jest za chorobę społeczną. Szacuje się, że w Polsce niepłodność dotyka nawet 15÷20 % par znajdujących się w wieku prokreacyjnym, co stanowi około 1,5 mln Polaków, czyli 4 % populacji ogółem. Około 2 % z nich wymaga leczenia metodą zapłodnienia pozaustrojowego *in vitro*, co oznacza około 30 tys. par rocznie. Przyjmując, że problem niepłodności w analogicznych proporcjach dotyczy kobiet w wieku od 20 do 42 lat mieszkających w województwie śląskim, których populacja wynosi 472 206 – to są dane z Rocznika Statystycznego Województwa Śląskiego, stan na 31 grudnia 2020 roku – szacuje się, że wielkość niepłodnej populacji można oszacować na około 75 553 pary, czyli 16 %. Zakładając, że w przypadku stwierdzenia niepłodności, tylko u około 2 % par stosuje się procedurę zapłodnienia pozaustrojowego, oznacza to, że z tej metody może skorzystać 1500 par z województwa śląskiego. Na przygotowanie programu pod nazwą: *Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego in vitro dla mieszkańców województwa śląskiego na lata 2024-2026* wraz z opinią Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz na jego realizację, proponuje się zabezpieczyć w budżecie Województwa Śląskiego oraz w WPF-ie Województwa Śląskiego kwotę 15,05 mln zł w podziale na lata. W 2023 roku kwotę 50 tys., która zostanie przeznaczona na wydatki związane z przygotowaniem programu. W 2024, 2025, 2026 kolejno po 5 mln zł, czyli łącznie 15 mln. Zakłada się dofinansowanie w ramach omawianego programu do wysokości 100 % kosztów, łącznie nie więcej niż 10 tys. zł do jednej procedury zapłodnienia pozaustrojowego. Jest to kwota aktualna 2, 3 miesiące temu, ta kwota może się oczywiście zmienić w związku z inflacją i zwyżką cen, również usług medycznych – czyli szacunkowy koszt realizacji programu wynosi zatem około 15 mln zł w perspektywie trzyletniej. W latach 2013-2016 funkcjonował *Narodowy Program Leczenia Niepłodności Metodą Zapłodnienia Pozaustrojowego*. Z tego programu skorzystało ponad 17 tys. polskich par, a w jego efekcie na świat przyszło ponad 22 tys. dzieci. Można zatem powiedzieć, że był to bardzo spektakularny i pożądany program polskiego

rzędu. Dowodzi to również ogromnego zapotrzebowania na programy zdrowotne skierowane do niepełnych i ukierunkowane na finansowanie, bądź dofinansowanie kosztów leczenia niepłodności metodą *in vitro*. Aktualnie w związku z brakiem centralnej refundacji leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego, jedyną szansą na leczenie niepłodności metodą *in vitro* dla polskich pacjentów jest leczenie komercyjne. Wysokie koszty terapii sprawiają, że pozostaje ona niedostępna dla wielu par. W efekcie dostępność do leczenia niepłodności jest ograniczona, co potęguje zjawisko ekonomicznej dyskryminacji osób, par niepełnych. Co prawda, istnieją samorządowe programy polityki zdrowotnej, również w województwie śląskim, finansujące leczenie niepłodności metodą *in vitro*, realizowane obecnie przez kilkanaście polskich miast oraz kilka województw, m.in. przez Poznań, Łódź, Warszawę, Gdańsk, a w województwie śląskim przez Częstochowę, Tychy, a także przez Województwa Mazowieckie i Wielkopolskie. I tutaj dodam, że w województwie mazowieckim w latach 2019-2020, czyli w niespełna 2 lata urodziło się w wyniku dofinansowanych procedur *in vitro* ponad 160 dzieci, około ... także z *Raportu o stanie województwa śląskiego* odnoszącego się do najważniejszych obszarów społeczno-gospodarczych województwa wynika m.in., że w województwie śląskim pozostają nadal niestety aktualne wyzwania związane ze zjawiskiem depopulacji. Na negatywną sytuację demograficzną wpływ mają: systematycznie malejąca liczba mieszkańców regionu, ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji ludności z województwa śląskiego poza granice kraju, jak również w inne rejony Polski, w wyniku którego województwo śląskie utraciło największą liczbę mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich lat w sposób zdecydowany rośnie udział ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Program polityki zdrowotnej *Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego in vitro dla mieszkańców naszego województwa* jest w części odpowiedzią na powyższe wyzwania. Zakłada się, że jednym z warunków udziału w programie będzie zamieszkanie w województwie śląskim. Cel i warunki, zasady programu zostaną określone w dokumencie programu pod nazwą *Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego in vitro dla mieszkańców województwa śląskiego na lata 2024-2026*. Czyli podsumowując, zwracamy się o zabezpieczenie w budżecie w roku 2023 50 tys. zł na opracowanie programu, a w kolejnych latach po 5 mln zł w ciągu 3 lat na procedury *in vitro* dla par, które się do tego zgłoszą i przejdą kwalifikację. Cóż, pozostało mi tylko zaapelować do Państwa o właściwe głosowanie, o pomoc tym, którzy borykają się z problemem niepłodności, jest to dla nich problem ogromny, nie tylko finansowy, ale również psychiczny. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Pani Radnej ! Bardzo proszę, Pani Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący za udzielenie głosu. Szanowny Panie Marszałku ! Zarządzie ! Szanowni Państwo Radni ! Metoda, o której przed chwilą usłyszeliśmy, wiąże się z eliminacją jednostek słabszych. Taką eliminację historia już poznała w latach 30. poprzedniego wieku, z naciskiem na 1939. Na Komisji Zdrowia, na której opiniowaliśmy projekt, rozważaliśmy również problem opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, słabszymi. Pan Dyrektor Baranowski wyraźnie wskazał na to, że żadna osoba w wieku takim, kiedy wybiera się zawód, nie zgłosiła deklaracji podjęcia nauki w kierunku tego zawodu. Dlaczego ? Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za sprawy społeczne, za osoby zarówno silne, jak i słabe. Z całym szacunkiem dla wszystkich osób, dla tych, którzy urodzili się również w wyniku zastosowania przez rodziców metody zapłodnienia drogą *in vitro*, dla rodziców i dla wszystkich mieszkańców województwa śląskiego, Rzeczypospolitej Polskiej i świata, uważam, że metoda eliminacji życia ludzkiego w fazie bardzo wstępnej, fazie zaraz po zapłodnieniu, w wyborze organizmów silniejszych przed słabszymi powoduje właśnie takie nastawienie młodzieży do szacunku do osób starszych, opieki nad tymi osobami. Powoduje to, że nie chcemy podejmować zawodów związanych z opieką nad osobami starszymi i niestety etyka społeczna zobowiązuje nas do tego, abyśmy szanowali każdą osobę na każdym etapie życia. Moim zdaniem projekt jest niezgodny z Konstytucją, ale ponieważ został poddany pod dyskusję również zdecydowałam się zabrać głos tutaj z tego miejsca. Ja bardzo Państwa proszę, oczywiście nie w imię wiary, bo wiara jest sprawą indywidualną, ja jestem katolikiem, czyli ze względu na własne sumienie i wiarę jestem zobowiązana do tego aby szanować życie ludzkie od poczęcia, ale również zwracam się do tych Państwa, którzy mają inne poglądy czy inne wyznanie, o to aby zwrócić uwagę na szacunek do ludzi, do każdego człowieka, i słabszego i silniejszego. I nie preferować tutaj jednostek silniejszych od tego początku, od samego początku życia. Bardzo proszę o oddanie głosu zgodnie ze swoim sumieniem i z szacunkiem dla każdego człowieka. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Pani Radnej ! W kolejności zgłoszeń Pani Alina Bednarz, udzielam głosu !

- **radna Alina Bednarz** – Szanowni Państwo ! Ja chciałam tylko sprostować, bo Pani Radna Jadwiga Baczyńska wprowadziła Państwa w błąd – tych Państwa, którzy nie byli na Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych. Chciałam poinformować, że według raportu, który przedstawił Pan Dyrektor Barański, w raporcie nie było punktu, który mówiłby, że młodzież nie wybiera zawodu pracownika społecznego czy pracownika socjalnego, bo korzysta część społeczeństwa polskiego z metody *in vitro*. To po pierwsze. Po drugie – ta metoda nie jest, proszę Państwa, dla wszystkich. Oczywiście możemy się różnić

wiarą, światopoglądem, czymkolwiek. Ta metoda jest dla tych, którzy uważają tę metodę za metodę naukową. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Pani Katarzyna Stachowicz, udzielam głosu !

- **radna Katarzyna Stachowicz** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Panie i Panowie Radni ! Pani Radna Jadwiga Baczyńska ! Jadziu ! Naprawdę, z wielką sympatią do Ciebie, ale ja naprawdę nie zrozumiałam kompletnie tego, co Ty tutaj powiedziałaś. Każdy z nas ma swoją wiarę, ja też jestem katolikiem, ale powiem Państwu jedną rzecz. W momencie jak ten projekt został opublikowany, np. na moim *fanpage'u*, dostałam około stu informacji, wiadomości w podziękowaniu za to, że taki projekt uchwały wprowadzamy podczas obrad Sejmiku Województwa Śląskiego. Szanowni Państwo ! To były łyzy radości, gratulacji, ale także trzymania kciuków za to żeby się to udało. Nie ma nic ważniejszego niż to, by mieć potomstwo. I powiem jeszcze jedno. Czy jest to dziecko poczęte naturalną metodą, czy z *in vitro*, jest tak samo kochane. A ostatnio mamy dużo informacji na ten temat, że jednak tak nie jest. Miejmy nadzieję, że ten podręcznik oczywiście przez nikogo nigdy nie będzie wykorzystywany, bo to jest wielkie nieporozumienie i to wielki skandal, że coś takiego znalazło się w podręczniku dla młodzieży. Ja Państwa namawiam, namawiam kobiety, bo one wiedzą, radne Sejmiku, do tego żeby głosować za tym projektem, żeby dać możliwość, żeby dać szczęście 1500 parom w województwie śląskim, żeby miały swoje potomstwo. Pomóżmy po prostu im tak od serca, od siebie. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – ja bardzo dziękuję ! Zanim udzielię głosu, taka mi się nasunęła tylko refleksja, ponieważ w sobotę miałem spotkanie, 45 lat po maturze i tam właśnie pojawia się dyskusja o tym podręczniku. I sobie wyobraźcie, że jedna osoba nie czytała tego podręcznika, a mówiła o nim. To po prostu jest nie do uwierzenia, że dzisiaj są osoby, które np. nie przeczytają podręcznika, a go krytykują. Ja to mówię z takiej ostrożności... No oczywiście, ja wierzę Pani, ale apeluję, bo ja byłem zaskoczony, bo za naszych czasów jak się maturę zdawało, to nikt nie mówił o książce, której nie czytał. Tak, że ja wierzę Pani Radnej jako osobie, natomiast taka ... ale przychodzimy do dyskusji. Pani Jadwiga Baczyńska, po raz drugi, udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – ja spróbuję wyjaśnić to co zostało niezrozumiałe. Nauka społeczna wyraźnie mówi o tym, że szacunku do drugiego człowieka, zarówno do osób słabszych, jak i silnych, uczymy od samego początku i jest to przykład dla nas wszystkich – i dla najmłodszych i dla najstarszych. Jeżeli w jednym aspekcie chcemy wspierać osoby starsze, osoby słabsze, osoby

niepełnosprawne, nie możemy innym miejscu czy w innym aspekcie czynić inaczej. I o to mi chodziło. Ja nie powiedziałam, że Pan Dyrektor wysunął taki wniosek. To jest mój wniosek i wniosek naukowo udowodniony, że jeżeli w jednym miejscu będziemy eliminować osoby słabsze, to w drugim miejscu nie możemy wymagać, że całe społeczeństwo będzie je szanowało. Nie wiem, czy jest to zrozumiałe czy nie ... Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Pani Radnej ! I bardzo proszę, Pan Mirosław Mazur, udzielam głosu !

- **radny Mirosław Mazur** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koleżanki i Koledzy Radni i Szanowni Państwo ! Zdumiewa mnie naprawdę to, że w tej dyskusji tak podobnie jak o rzece Odrze – Odra zatruta, a mówi się o Trzaskowskim. I tutaj jest tak samo. My mówimy o młodych parach, o ludziach nieszczęśliwych, którym chcemy pomóc – Pani mówi o ludziach starszych – i nikt z nas nie jest na stanowisku żeby nie wspierać. Tylko jeżeli chce Pani mówić o wszystkim, to mówi się, że jak się chce o wszystkim, to się [mówi] o niczym. Więc proponuję, żeby Pani na następną sesję, listopadową, przygotowała taki wniosek, a możemy nawet razem się i zastanowić jak osobom w podeszłym wieku pomóc w inny sposób, w taki, jaki możemy, może trzeba jakiś program też uruchomić. My nie mówimy nie. Ale żeby wyciągać to jako argument przeciwko *in vitro*, jest to bardzo pokrętna logika. Zdumiewająca. Patrząc na Panią i naprawdę nie mogę w to uwierzyć. Chcę Pani uzmysłowić o czym w ogóle mówimy, bo fajnie się mówi o statystykach – tutaj koleżanka moja, Alina, mówiła 15, 20 % – fajnie jak się to wszystko ogląda. 15-20 % to mamy inflacji teraz, nie ? Z perspektywą na więcej. No i co ? No żyjemy, zadłużenie rośnie, ale to wnuki będą spłacać, dzieci będą spłacać, to udajemy, że nic nie stało, fajnie jest, tak ? *Polacy nic się nie stało*. Stało się ! 15-20 % oznacza, że gdybyśmy tutaj na tej sali ustawili, może w moim miejscu albo gdzieś żeby było dobrze widać, pięć par, to jedna z tych par cierpi na bezpłodność. Jeżeli ustawimy dziesięć, to statystyka tak działa, że dwie pary będą. To sobie proszę teraz zobaczyć, niech Pani nawet sięgnie oczami wokół swoich znajomych, nietrudno jest znaleźć pięć nowych par i gwarantuję Pani, że problem jest taki, że te pary, żadna z nich się nie przyzna, że ma problem. Ja wiem, że Państwo macie uczulenie na *Gazetę Wyborczą*, macie uczulenie na *TVN*, ale chyba w *TVN*, jak pamięć mnie nie myli, prezentowała takie reportaże albo się nosi z zamiarem, czy kontynuować będzie, o tym, jaki to jest temat tabu, jak takie pary unikają wizyt towarzyskich, normalnych relacji społecznych, m.in. to co Pani mówi, oni się boją iść w towarzystwo, żeby ich ktoś nie zapytał: *No a jak tam u was, co, potomka żadnego nie ma ?* Oni po prostu nie mają odwagi i nie mają siły psychicznej pójść na takie spotkania. W tym podręczniku, który tutaj Państwo cytujecie, jeżeli ktoś, może ja nie zacytuję wiernie słów – bo ja tego podręcznika nie czytałem, czytałem recenzje – ktoś przytoczył, ale

nikt się tego nie wypierał, że tam się pisze: *kto będzie kochał takie dzieci* ? Autor się tego nie wypierał, więc mam prawo tego użyć. Jeżeli ten autor ma wątpliwości, kto będzie te dzieci kochał, no to ja jestem facetem, więc ja nie będę dziecka rodził, nie jestem matką, to jest inny rodzaj jakby miłości, tak ? Bo to ciało z ciała, ale gwarantuję Pani, że ci rodzice nie będą pragnąć niczego bardziej oprócz zdrowia i życia właśnie tego potomka. I jeżeli będzie ten potomek, przyjdzie na świat, będzie drogą *in vitro*, to gwarantuję Pani, że na pewno znajdzie w tym domu miłość, może błędy wychowawcze ? Tak ! Kto z nas ich nie popełnia ? Kto nie popełnił błędów wychowawczych ? Kto ma dzieci – każdy. Ale gwarantuję Pani, że oprócz błędów, to tam na pewno w tym domu będzie miłość i na pewno będą tego dziecka pragnąć i go będą kochać. I to im da największą radość, jaką możemy dać komukolwiek w życiu. Proszę nie mieszać tego z inną wrażliwością, proszę nie mieszać tego z osobami starszymi, bo to jest naprawdę głęboko nie na miejscu. I można mieć różne wątpliwości, ja jestem w stanie zrozumieć, że ktoś ma jakieś wątpliwości natury wiary, moralnej, ale stoję na przekonaniu takim, że przynajmniej wiara chrześcijańska mówi o tym, że Bóg wybacza. I chciałbym żeby to raczej dać możliwość ludziom pozostawienia ich wyborowi, ich sumieniom i niech oni się potem z Bogiem o tym rozmówią, a nie decydować za nich, ale dać im szansę. Dać im przede wszystkim szansę i dać też szansę, wielokrotnie tu – Marszałka tu już nie ma, tam jest w kularach – ale wielokrotnie o tym z tej mównicy mówiłem – nam drastycznie ubywa mieszkańców województwa śląskiego. Każdy program, który jest akceptowalny, dla którego można znaleźć konsensus, można go zmodyfikować, jest programem, po który warto się schylić, który warto poprzeć, po to żeby dla nas, dla pokoleń przybyło mieszkańców województwa śląskiego, ale o wiele ważniejsze jest to co powiedziałem wcześniej – ta radość, miłość i szczęście co piątej pary, którą to spotyka. Co piąta para ma problemy z niepłodnością. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – ja bardzo dziękuję ! Oczywiście zaraz kolejne osoby, bo no tu są trzecie wystąpienia, ale to będziemy kontynuować, to nie ma problemu ...[głos z sali, poza nagraniem]... Nie ma takiej możliwości jak dopisywanie. Pan Radny doskonale wie, no podpisze na liście obecności, przegłosujemy i tego. Pan jako nie może dopisać kogoś, nie. On się podpisze i będzie. Tak, ja też serdecznie witam Pana Radnego, ale procedura jest znana, każdy z nas... Natomiast, Panie Radny, Pan mówił mnie co mam mówić Marszałkowi i Pani Radnej. Mnie to, powiem szczerze, stresuje, bo ja myślałem, że wiem, co mam mówić. Myślę, że Pan Marszałek wie co ma mówić. I Pani Radna też wie co ma mówić. Pan oczywiście mówi co innego, ale niech Pan nam nie narzuca co my mamy mówić, bo to nie jest bliskie, że tak powiem, idei samorządności. Udzielam głosu w kolejności zgłoszeń ... Pani Dorota Konieczny-Simela, udzielam głosu !

- **radna Dorota Konieczny-Simela** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Proszę Państwa ! No nie, ja nie mogę sobie odmówić wzięcia udziału w tej, myślę, że jednak za krótkiej jak na powagę tego tematu, dyskusji. Chciałabym powiedzieć tak – ja jestem szczęśliwą mamą trojga dzieci poczętych w sposób naturalny, ale mam bardzo bliską koleżankę, która jest bardzo szczęśliwą mamą dzieci poczętych dzięki metodzie *in vitro*. I ja wiem, że to jest truizm, ja wiem, że tak naprawdę większość z Państwa już podjęła decyzję jak głosować, ale bardziej chodzi o to żeby o tym po prostu mówić, żeby nie zamykać się w schemacie. Przerobiliśmy to podczas tej powszechnie przetaczającej się przez media dyskusji na temat niefortunnych – i to jest eufemizm – zapisów podręcznikowych o tym jak te dzieci są różnicowane. Im bardziej będziemy mówić o tym, że te dzieci są szczęśliwe, są kochane i jest to po prostu metoda wsparcia osób, które nie mają takiego szczęścia jak ja, że mogłam troje dzieci urodzić. I co ważne, te dzieci będą docelowo kiedyś wspierały nas wszystkich, o czym mówiła Pani Radna Jadwiga. Ja je tak będę wychowywać żeby one wspierały i to jest jakby wtórne. To jest wtórne. To są dwa bardzo ważne tematy, ale to jest wtórne. Najpierw niech te dzieci będą. Proszę Państwa ! Jak Państwo pamiętacie mamy rządowy program wspierania niepłodności poprzez, ja sobie aż tutaj napisałam, naprotechnologię. Ale jak Państwo, nie wiem, wyszukacie efektywność tego projektu, to tam jest poziom od 7 do 9 %. To nie jest metoda naukowa albo nawet jeśli naukowa, nie jest alternatywą dla *in vitro*. Kto będzie chciał, skorzysta z rządowego projektu wspieranego finansowo przez rząd, naprotechnologii, a dajmy szansę tym, którzy jednak może trochę inaczej spoglądają na efektywność metod naukowych i są za tym żeby wejść w projekt, bo to jest kosztowne, to są emocje tych par, które się starają. To nie jest jeden zastrzyk, jak Państwo pewnie się domyślacie. I jeśli ja już bym weszła w taki projekt, to chciałabym mieć efektywność, przynajmniej szansę na poziomie kilkudziesięciu procent, wybaczone Państwo, a nie na poziomie siedmiu. I jeszcze jedna uwaga – jeśli nie przemawiają do Państwa te argumenty dotyczące jakby wspierania rodzin, które naprawdę borykają się z potężnym problemem, to pomyślmy o sobie jako o województwie. Mamy do czynienia z depopulacją i to co my zmierzylimy i koleżanka moja tutaj, Pani Radna Alina Bednarz o tym mówiła, depopulacja, no musimy jakoś na to zareagować. To jest naprawdę dobry projekt. Przy znikomej kosztochłonności, relatywnie znikomej kosztochłonności, mamy szansę wesprzeć aż 1500 par. Efektywność projektu jest bardzo duża, więc możemy doprowadzić dzięki temu projektowi do odwrócenia tendencji depopulacji naszego województwa, więc myślimy też ekonomicznie. Bardzo dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! I Pan Andrzej Molin, udzielam głosu !

- **radny Andrzej Molin** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja myślę, że wszyscy pamiętamy sesję w tej kadencji, kiedy zaprosiliśmy tutaj rodziny wielodzietne. Pamiętacie Państwo jaka to była piękna, uroczysta sesja z wielką radością – radością, z którą właśnie te rodziny, mające czworo, pięcioro, sześcioro dzieci – już nie pamiętam, bo to były dwie wielodzietne rodziny – opowiadały o tych doznaniach, kiedy mogą kolejne dziecko powitać w swojej rodzinie. Trudno byłoby zaprosić teraz z kolei na sesję rodziny, te, które chcą chociaż jedno dziecko, ale go mieć nie mogą, bo pewnie, tak jak tutaj Radny Mazur mówił, wstydzą się tego, pewnie nie przyjąłoby zaproszenia. Kto jest słabszy, Pani Radna, w tych grupach dwóch ? Ci, którzy dzielą się tą radością i doznają jej na każdym kroku, czy ci, którzy całe życie muszą się z tym problemem borykać ? Więc ciekawe z jakimi wrażeniami te rodziny słuchałyby tej argumentacji, pokrętnej całkowicie. Jak również gdyby mogły przyjrzeć się wynikom głosowania, które tutaj będą, ja bardzo Państwa proszę, zastanówcie się nad tym. Zagłosujmy za słabszymi, bo to jest słabsza grupa, naprawdę. Poza tym z tej słabej grupy wyodrębniona jeszcze jest ta najslabsza, ta, której nie stać na tą metodę, bo jeżeli ktoś jest bogaty, to sobie zapłaci i ma szansę z tej metody skorzystać, która może się zakończyć sukcesem. A my tutaj w tym momencie, podejmując taką uchwałę, chcemy zadbać o tych najslabszych z najslabszych, bo jeszcze biednych, którzy z powodów finansowych nie mogą z tej metody skorzystać. Bardzo proszę, pomóżmy, pomóżmy. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Ponieważ lista się wyczerpała, natomiast ja tutaj ze swojej strony kilka takich przemyśleń, troszkę statystyki. Bardzo mocno jak gdyby ten projekt mnie zaangażował żeby pewne rzeczy sobie przybliżyć, choć nie ukrywam, że też troszkę z tym do czynienia mam. Gdzie mam zastrzeżenia tutaj jeśli chodzi o autorów ? I Pan Mazur kilkakrotnie powiedział, że 20 % osób jest nieplodność. I to jest fakt ! Ale my chcemy skierować pieniądze tylko do 2 %, czyli te 18 traktujemy jako gorszych. Dlaczego ? Przecież środki publiczne powinny być traktowane jednakowo. Tu było wyraźnie, co piąty, co piąty. Ja to widzę, ja się z tym zgadzam, dlatego program leczenia nieplodności jak najbardziej, programy, natomiast tu jest to, co Pan Mazur wyraźnie podkreślał, że 20 %, a my tylko 2 % jak gdyby wybieramy z tego. Oczywiście dyskusja na temat skuteczności demografii czy depopulacji jest niezwykle trudna, ponieważ Częstochowa, która od wielu lat finansuje ten program, ma najgorszy przyrost naturalny. Po prostu ilość czynników, które wpływają na przyrost naturalny, jest tak duża według GUS-u, według danych, że oczywiście to bardzo trudno jak gdyby wyłapać. Oczywiście, można demagogicznie powiedzieć, że jak się 20 ludzi więcej urodzi to jest lepiej, ale z innej przyczyny się urodzi 500 mniej. To jest bardzo trudna sprawa. Oczywiście tak się zastanawiałem nad tym, jeżelibyśmy odwrócili problem i zajęli się demografią. Jakbyśmy na przykład

mieli jako Radni coś zrobić żeby była demografia lepsza na Śląsku. No musiałbym zacząć od siebie, że miałem tylko dwójkę dzieci, a nie trójkę. Musiałbym się zastanowić jak przekonać moje dzieci, czy przekonać, jak z nim rozmawiać, żeby mieli, że chcę mieć wnuki. Co jest ciekawe, że ten model troszkę się zmienia, co pracodawca mówi kobiecie, która mówi, że jestem w ciąży ? Czy mówi: *a super, o kurczę...* czy też: *ojoj, kolejny problem...* ? To jest jak gdyby problem. I to jest wszystko w naszej jak gdyby ... No i teraz niestety muszę dojść do tego co tutaj Pani Radna jak gdyby podsumowała w sposób taki bardzo jednoznaczny, do naprotechnologii, że nie ma poparcia naukowego. Zauważmy, że my w naszym projekcie jako pierwszy punkt wydatków dajemy ocenę Agencji Technologii Medycznych, tak ? Czyli to oceniamy, a to z góry mówimy, że jest złe. Czyli to nawet jest tak złe, że nawet nie oceniamy ? To nie jest naukowe podejście. Oczywiście, co do tej metody naprotechnologii jest sprawa oczywiście znana – z tego, co wiem, to chyba sześciu lekarzy, czy pięciu lekarzy na Śląsku się tym zajmuje. Oczywiście pytanie czy my chcemy słuchać ich opinii ? I dlatego ja uważam, że bardzo dobrze, że ten temat się pojawił. Ja myślę, że on będzie jakoś tam przegłosowany, każdy z nas tutaj zagłosuje. Natomiast czy my ten problem postaramy się jakoś rozwiązać w kategorii depopulacji czy demografii, bo to jest jak gdyby inny troszkę temat, bo każdy, kto zna matematykę, to wie, że jeżeli jest, no na szczęście mamy te 80 % par płodnych, tak. I tu jest pytanie, oczywiście potem jest te 18 i na końcu jest te 2. Ze względów ludzkich żadnej z tych grup nie wolno lekceważyć – żadnej ! I oczywiście, kto mówi o dziecku z *in vitro* coś złego, to po prostu to jest poniżej ludzkości. Ale z drugiej strony nie można bez badań naukowych mówić, że ta metoda, którą połowa czy 60 % społeczeństwa akceptuje, a tej drugiej nie, że oni są głupsi. To do niczego nie dochodzi. Tak, że w tej chwili, ponieważ mamy, że tak powiem... A, pojawiły się jeszcze dwa, myślałem, że już jak zakończę, to już nie będziemy, no ale ... Proszę bardzo ! Zbyszek Przedpełski ...[głos z sali, poza nagraniem]... Aha, no to jak Pan był wcześniej, no to ... to nie, to Pan Mazur. No ja, mi to tam w tej kolejności... Coś mi tu komputer odwrotnie wydziela ...[głos z sali, poza nagraniem]... to proszę Pan Zbyszek.

- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Stawiam wniosek formalny o zamknięcie dyskusji i przejście do głosowania.
- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! No, wniosek formalny jest. Ponieważ tu jest zawsze problem techniczny z głosowaniem, tak ? ... Znowu będzie kolejna przerwa. Czy tu można, no zawsze można liczyć na jakąś dżentelmeńską umowę. Pan Mazur występuje w tym punkcie po raz czwarty, tak ? ...[głos z sali, poza nagraniem]... Nie, trzeci już ... To bardzo proszę jeszcze raz, a pozostałych radnych proszę żebyśmy tego

wniosku nie musieli męczyć, bo to wymaga zmian komputerowych. Potem oczywiście przegłosujemy wniosek o nowe kworum, bo Pan Radny doszedł...

- **radny Mirosław Mazur** – dziękuję Panie Przewodniczący i doceniam dopuszczenie do głosu. Krótka z szacunku dla naszych wszystkich kalendarzy, czasu, itd. Może nie będę już komentował tego wniosku formalnego, ale do rzeczy. Panie Przewodniczący ! Ja sobie taki rachunek sumienia zrobiłem, co by było gdyby ja jeszcze tam temat podjął z moją małżonką, gdybyśmy mieli nie dwójkę, a trójkę dzieci, bo jestem szczęśliwym posiadaczem parki, syna i córki. No ale co ja będę gdybał, co by było gdyby. Dzisiaj ten rachunek sumienia mówi tak, że mogliśmy jeszcze wyzwanie podjąć i pewnie by to było i z przyjemnością, i z satysfakcją i byśmy się cieszyli trójką dzieci. No, ale nie jest, no nie jest ! Jesteśmy tu i teraz, decyzje zapadły kiedyś i nie ma co tam o tym w ogóle dywagować co by było gdyby. Ale mamy realną szansę podjąć jakiś program. Proszę Państwa ! Ja głosu mojej poprzedniczki Doroty nie zrozumiałem jako krytykę programu, który rząd realizuje, jest program naprotechnologii. Ja uważam tak – z punktu widzenia badań, statystyki, to, co pokazuje świat medyczny, ma ten program mniejszą skuteczność. I to jest dobre słowo – mniejszą skuteczność, czyli wydajemy więcej, mniej dzieci przychodzi na świat, na liczbę prób sukcesem kończy się mniej. Tyle ! I to dla mnie jakby taka sytuacja. I ja tego nie krytykuję. Jeżeli jakaś para z tych – jedna na pięć, co powiedziałem zamiast 20 % – jedna na pięć wierzy w ten program i jest do niego przekonana, czy to będzie naprotechnologia, czy to będzie *in vitro*, czy jakikolwiek inny program, który jest pod względem zdrowotnym pewny – Pan mówił tutaj o ścieżce legislacyjnej takiej, że jest to badane przez gremium, które się na tym zna, bo ja się na tym nie znam – ale jeżeli taki program jest, to nie ma co go krytykować. Jeżeli te pary to są przekonane, wierzą, niech próbują. Najważniejsze na końcu tej drogi jest to żeby jednym, czy drugim, czy innym programem doszły do tego szczęścia. W Częstochowie ubytek mieszkańców nie jest spowodowany programem *in vitro*, a przeciwnie, to program *in vitro* jest dlatego, że tam jest mały przyrost naturalny. Więc to tak to działa. Ja będę zachęcał każdego żeby tę uchwałę poparł, a każdego przeciwnika jakiegokolwiek innego programu, tutaj na sali przynajmniej w naszym klubie nie ma, jeżeli jest jakiś i ktoś w niego wierzy i jest legalnie dopuszczony, po prostu niech z niego korzysta i niech go ocenia po owocach. Bardzo dziękuję ! ... A nam o te owoce chodzi. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Nie ma więcej zgłoszeń do dyskusji ... Szanowni Państwo ! W tej chwili celem jak gdyby tego ... przechodzimy do potwierdzenia kworum ... Mamy wyświetlone. Proszę potwierdzić ... Czy wszystko w porządku jest ? Zalogowani wszyscy ? ... Pan Kopel jest niezalogowany ? ... Bardzo proszę jeszcze Pan Radny Kopel. Czyli proszę o podanie aktualnego stanu ... 37 osób mamy w tej chwili, czyli

mamy, że tak powiem, o jedną osobę więcej. Szanowni Państwo ! W tej chwili przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	15
przeciw	20
wstrzym.	2

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –... uchwała na druku VI/568 nie uzyskała wymaganej większości głosów. Bardzo dziękuję ! Przechodzimy do kolejnego punktu...

17. Informacja o realizacji *Kontraktów Terytorialnych* w 2021 roku:

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...materiał w tym zakresie otrzymali Państwo drogą elektroniczną. Czy są uwagi, zapytania ? ... Nie ma, więc kolejny punkt...

18. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – materiał w tym zakresie, jak co miesiąc, otrzymali Państwo drogą elektroniczną. Czy są uwagi, zapytania w kwestii działalności Zarządu w okresie międzysesyjnym ? ... Nie ma zgłoszeń, więc kolejny punkt...

19. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – przypominam Państwu Radnym, iż obowiązuje pisemna forma interpelacji oraz wniosków. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Pani Katarzyna Stachowicz, udzielam głosu !

- **radna Katarzyna Stachowicz** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowne Panie i Panowie Radni ! Ja chciałam wrócić do tematu GPW. I Panie Marszałku ! Nie rozumiem za bardzo, że Pan nic nie może zrobić, czyli co ? Nie może Pan rozmawiać z radą nadzorczą, z zarządem ? Powiedział Pan, że jedynie może Pan odwoływać, to niech Pan to zrobi. Ale daję Panu jeszcze jedną szansę, dajemy jako grupa radnych. I Przewodniczy Pan Wojewódzkiej Radzie Dialogu

Spolecznego, prawda ? Więc w związku z informacją o planowanej przez GPW podwyżce cen wody, grupa radnych Sejmiku Województwa Śląskiego zwraca się do Pana Marszałka z wnioskiem o pilne zwołanie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w celu podjęcia działań mających na celu wycofanie proponowanych podwyżek. Każdorazowo, Szanowni Państwo, przy opracowaniu i sporządzaniu oferty cenowej dla odbiorców hurtowych należy brać pod uwagę oczekiwania również odbiorcy końcowego, to jest mieszkańców. Biorąc pod uwagę społeczne ekonomiczne skutki zmiany cen wody dostarczanej przez GPW, obecną drożyzną, wysoką inflację, proponowana zmiana ceny wody wpłynie niekorzystnie na budżet każdej rodziny oraz na sytuację przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego. Informujemy jako grupa radnych, że takie samo pismo otrzymają wszystkie strony Rady Dialogu Społecznego. Dziękuję !

- **radn Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę bardzo ... Pani Radna Maria Materla, udzielam głosu !

- **radna Maria Materla** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Ja chciałam się zwrócić z prośbą, Panie Marszałku, o wyrażenie zgody na zorganizowanie w miesiącu listopadzie, ponieważ we wrześniu już to jest po prostu technicznie niemożliwe, na zorganizowanie kolejnej sesji Sejmiku Osób z Niepełnosprawnościami w jednej ze sztandarowych instytucji kultury, jaką jest tutaj Muzeum Śląskie w Katowicach. Województwo Śląskie dokłada należytej staranności, żeby przestrzeń publiczna była dostępna dla osób z niepełnosprawnościami, żeby również oferta kulturalna była dla osób z niepełnosprawnościami...

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...ja muszę przerwać, bo tam znowu ta grupa ściąga ... ściąga, bo ostatnio zostawiają to ... Bardzo dziękuję ! ... Proszę...

- **radna Maria Materla** –...żeby oferta również kulturalna była ofertą skierowaną do osób z niepełnosprawnościami. Województwo Śląskie i również właśnie Muzeum Śląskie w tej chwili promuje taką wystawę *Głusza*. To jest wystawa dedykowana przede wszystkim osobom głuchoniemym. Ja bym bardzo chciała żeby ta wystawa spotkała się również z odbiorem radnych Sejmiku z Niepełnosprawnościami. Wniosek oczywiście w tej sprawie złożę do Pana Przewodniczącego najpóźniej jutro. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Pan Radny Andrzej Molin, udzielam głosu ! Jesteśmy w punkcie: *interpelacje, zapytania, wnioski i oświadczenia radnych...*

- **radny Andrzej Molin** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! W dniach od 24 do 26 sierpnia zostało odwołanych aż 30 połączeń kolejowych przez *Koleje Śląskie*. No, tragiczna to sytuacja, a jako powód podano brak taboru. No, ja wielokrotnie zwracałem się też z tymi sprawami do Pana Marszałka, sygnalizując, że właśnie w zakresie taboru istnieją wielkie niedostatki. Jesteśmy w okresie, gdzie co najmniej kilka projektów bardzo kosztownych, bardzo ważnych zostanie ukończonych. Powinniśmy budować zaufanie dla tego bardzo cennego środka transportu, ekologicznego i świetnie, że te projekty były realizowane, ale wobec takiej sytuacji taborowej, no będzie bardzo trudno, a zwłaszcza w zakresie właśnie tego budowania zaufania. Bardzo proszę o interwencję i zajęcie się tym tematem. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Co prawda, troszkę mnie dziwi najpierw apel o zmniejszenie przychodu Województwa, a drugi apel o zwiększenie wydatków ... ale udzielam głosu, Pan Marek Kopel...

- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Mam takie dwa ... chyba to można nazwać oświadczenia, informacje. Pierwsza dotyczy jeszcze GPW. W czasie dyskusji radni klubu Koalicji Obywatelskiej nie zabiegali o jakieś inne wykorzystanie, czy nie wiem, czy nie wykorzystywanie 8 mln dywidendy, bo ona została już ustalona przez walne zgromadzenie, rozdysponowana. Mówiliśmy o tym żeby zmniejszyć ceny na przyszłość, ale przy okazji Pan Marszałek, który nam opowiadał, na co ta dywidenda poszła, że ona przecież poszła na te różne ważne, np. karetki i do naszych sumień tak apelował: i *co, nie chcielibyście tego* ? Natomiast równie dobrze, Panie Marszałku, można powiedzieć, i Państwo Radni, że te 8 mln poszło, np. na półdniową imprezę na *Stadionie Śląskim* nazwaną *Diamentowa Liga*, która kosztowała 8 mln mniej więcej, prawie dokładnie. Pół dnia. Ponoć promocja naszego województwa, ponoć promocja stadionu. Ale tak baliśmy się, że ludzie nie przyjdą na to widowisko, że nawet nie była biletowana ta impreza. To taka jedna sprawa. Druga rzecz – na ostatniej sesji w czasie dyskusji w punkcie wotum zaufania dla Marszałka, zapytałem Pana Marszałka czy Pan Witold Bańka w roku 2021 utrzymał wynagrodzenie z tytułu bycia *ambasadorem województwa*, czy nie ? Prosiłem tylko o odpowiedź: tak czy nie ? Chyba nawet dwa razy. Pan Marszałek twierdził, że ma tyle tych umów, że nie jest w stanie odpowiedzieć, ale odpowie mi w terminie późniejszym, chyba na piśmie nawet. Minęły dwa miesiące i nie otrzymałem odpowiedzi tak albo nie. Nie prosiłem o żadną inną odpowiedź. O żadną umowę, o żadne wyliczenia, tylko: tak czy nie ? Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – ja bardzo dziękuję ! Oczywiście tutaj przypominam przedmówcom, że jeżeli to jest interpelacja, to

musi mieć formę pisemną, żeby mogła być, że tak powiem, procedowana. Bardzo dziękuję ! I w kolejności Stanisław Gmitruk, udzielam głosu !

- **radny Stanisław Gmitruk** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Interpelacja, którą składam, dotyczy inwestycji w drodze wojewódzkiej 786 i dotyczy to odcinka na terenie miasta Koniecpol i dalej w kierunku województwa świętokrzyskiego. Na tą inwestycję nie tylko mieszkańcy miasta i gminy Koniecpol, tegoż regionu, ale wszyscy, którzy podróżują od Częstochowy w kierunku Kielc przez Koniecpol, oczekiwali. I ta radość, że taka decyzja nastąpiła jest po prostu duża. Ale zarazem chcę powiedzieć, że no często tą drogą przejeżdżam i to jest, może wkrótce będzie tylko już historia, ale jadąc po terenie województwa śląskiego, czyli przez Koniecpol i dalej, no to jest, można powiedzieć – nie porównuję tu z innymi krajami, bo żeby komuś nie ubliżyć – ale jak się wjeżdża do województwa świętokrzyskiego, Ameryka. Rozumiemy, że to jest przenośnia, ale standard tej drogi jest wspaniały i wierzę, że doczekamy się takiego standardu. Dlatego też w ramach interpelacji i pytań proszę o informacje, bo do mnie takie informacje nie docierają – mam liczne kontakty z mieszkańcami Koniecpola, tegoż naszego północnego regionu – i jaki jest etap prac związanych, no z projektowaniem, z wyłanianiem wykonawcy ? Czy ta inwestycja zostanie podzielona na etapy ? Wiem zarazem, że inwestycje na terenie miasta Koniecpol od przejazdu do szkoły, no kto się orientuje to wie, będzie zapewne trudna, ale wierzę, że zostanie zrealizowana. Już pewne działania organizacyjne, techniczne w tym zakresie, wiem, zostały podjęte. Kiedy ta inwestycja doczeka się rozpoczęcia realizacji ? Czy będą właśnie te etapy podziału co najmniej na dwa odcinki, czyli na terenie miasta Koniecpola i dalej w kierunku granicy ? No i taka orientacyjna przynajmniej data, przewidywany termin zakończenia. Taka jest interpelacja, forma pisemna...

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...bardzo dziękuję Panu...

- **radny Stanisław Gmitruk** –...ale jeszcze jedną mam sprawę. Szanowni Państwo ! Wszyscy wiemy, że województwo śląskie jest województwem przemysłowym, ale mamy także dużo rolnictwa, w niektórych przypadkach można powiedzieć gospodarstwa czy przedsiębiorstwa rolno-spożywcze mogą stanowić wzór, nawet dla takich regionów jak Wielkopolska, Opolszczyzna czy Dolny Śląsk. Dlatego też warto o tym chyba, myślę, przypomnieć, że odbywają się w tym czasie dożynki, czyli święta dziękczynienia za plony. Musimy, czy też powinniśmy na tej sesji też o tym przypomnieć. Wczoraj odbyły się wojewódzkie dożynki w Niewieszu, powiat gliwicki...

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...Panie Radny ! Mam to w porządku, no ale oczywiście, jak mnie Pan uprzedzi, to będę wdzięczny. Mam to w porządku wpisane w sprawy różne, ale proszę bardzo...
- **radny Stanisław Gmitruk** –...ale jak już zacząłem, czy mogę kontynuować ?
- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...oczywiście, oczywiście...
- **radny Stanisław Gmitruk** –...no i właśnie nie byłem, ale wiem, wiem, że były bardzo dobrze zorganizowane i ten aspekt dziękczynienia za plony wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego, że mamy najlepszy polski chleb, został zrealizowany. Tylko króciutko jeszcze – w subregionie częstochowskim w dniach 20-21 odbyły się dożynki w Starej Gorzelni gmina Blachownia, w Zawodziu gmina Poczesna, w Mstowie były dożynki powiatu częstochowskiego. Wczoraj były m.in. dożynki w Starokrzepicach, gmina Krzepice, dożynki o randze gminno-powiatowej, były dożynki w Przyrowie gminne, w Konieczpolu gminne, w Podlesiu gminne gminy Lelów. Tak, że była, też nie wszędzie byłem, ale wiem, że dożynki były wszędzie bardzo dobrze zorganizowane, uroczyste przebiegały i raz jeszcze powiem, no była okazja podziękować za plony Opatrzności, a nade wszystko rolnikom i tym wszystkim, którzy rolnikom w tej pracy na rzecz naszego chleba powszedniego pomagają. Ale chcę też nam wszystkim przypomnieć, że za tydzień, czyli w dniach 3-4 września odbędzie się Krajowa Wystawa i Ogólnopolskie Dożynki Jasnogórskie. Trochę zrobię wycieczkę osobistą. Były lata, gdzie byłem bardzo mocno także organizacyjnie zaangażowany. Na dzień dzisiejszy, według stanu na dzień dzisiejszy, no nie mam zaproszenia na te uroczystości. Wiem, że można być i na wystawach, można uczestniczyć na Błoniach Jasnogórskich w uroczystej mszy dziękczynnej, ale myślę, że co najmniej członkowie naszej Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich powinni takie oficjalne zaproszenie mieć, byśmy się jako radni zaangażowani w ten problem poczuli. Dlatego też apeluję do Pana i proszę, do Pana Przewodniczącego, do Pani Przewodniczącej, ażeby w jakiejś formie te zaproszenia na Ogólnopolskie Dożynki Jasnogórskie i Krajową Wystawę Rolniczą do nas wpłynęły. Dziękuję bardzo !
- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Ja absolutnie nie wiem czy to jest w naszej gestii, bo jak to nie są dożynki organizowane przez nas, to ja absolutnie [...] Wie Pan ! Tu się różnimy ... tu się różnimy. Ja wiem, że mogę gdzieś tam podzwonić, żeby nam dali 10 zaproszeń, ale to na tym polega. Oni powinni zaprosić nas, ale oczywiście mówię, tu nie będę absolutnie deklarował. Pani Jadwiga Baczyńska, udzielam głosu.
- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję Panie Przewodniczący za głos ! Szanowni Państwo ! Szanowny Panie Marszałku ! Ja bardzo szybko, proszę

jeszcze nie uciekać, bo to do Pana przede wszystkim moje wystąpienie i do Zarządu Województwa Śląskiego. Bardzo serdecznie dziękuję za trudne, ale skuteczne procedowanie inwestycji w Smoleniu – ciągów pieszych i pieszorowerowych. Według informacji, jaką otrzymałam od Pani Dyrektor, na najbliższym posiedzeniu Zarządu w środę będziecie Państwo decydować o przeznaczeniu środków na realizację tej inwestycji w roku przyszłym i jeszcze następnym. I tutaj w związku z tym oprócz podziękowań gorących od mieszkańców gminy Smoleń, bardzo proszę jeszcze o przeznaczenie środków, które są zarezerwowane w budżecie i w planie finansowo-rzeczowym w Zarządzie Dróg Wojewódzkich w kwocie 1,6 mln zł na remont nawierzchni jezdni właśnie w Smoleniu, o pozostawienie tych środków gminie Pilica, ale na inny odcinek jezdni. Dlaczego ? Ponieważ podczas budowy chodników popularnie zwanych ... ciągów pieszorowerowych popularnie zwanych chodnikami, trzeba będzie na szerokości jednego metra tą nawierzchnię zebrać, wyburzyć z powodu budowy odwodnienia. Więc nie byłoby sensu w tym roku realizować remontu nawierzchni, a w przyszłym roku ją niszczyć. Dlatego bardzo proszę, mieszkańcy gminy wskazali miejsce od Pilicy do Dzwonowic w kierunku Pradła. Dokładnie Pan Burmistrz na pewno określi miejsce, ale tam są takie serpentynki, gdzie nawierzchnia jest bardzo zniszczona i bardzo niebezpieczna. Numer drogi 794, więc bardzo proszę, żeby ten 1,6 mln w tym roku pozostawić na remonty nawierzchni właśnie na tym odcinku drugim. Bardzo dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ! Szanowni Państwo, w tym punkcie ja sobie też pozwolę kilka spraw, oczywiście Pani Ewa Żak też będzie zaraz. Ja mam jak gdyby kilka takich spraw organizacyjnych. Pierwszy temat dotyczy jak gdyby zasady wypłacania diet, zapisy w ustawie samorządowej – ja może pewne sprawy powiem dlaczego ? No chyba wszyscy widzimy, że dzisiaj, mimo że był sezon urlopowy wyjątkowo długi, bo dwumiesięczny, frekwencja na sesji, ale też na komisjach była stosunkowo niska. Ja ten temat poruszałem na komisjach, w których brałem udział i generalnie wszyscy radni stwierdzili, że powinniśmy to bardziej zdyscyplinować. Aktualnie mamy taki zapis w naszych dokumentach wewnętrznych, że w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na sesji Sejmiku Województwa Śląskiego radnemu potrąca się 10 % diety, w razie nieustalenia obecności na posiedzeniu komisji 5 %. Usprawiedliwienie na sesji jest w gestii przewodniczącego sejmiku, na komisji – przewodniczącego komisji. I tu jest taka moja prośba, przede wszystkim żeby sam radny pisząc informację, że go nie będzie, to poinformował albo prosił o usprawiedliwienie, bo jak ewidentnie ktoś chce np. mieć urlop w czasie, kiedy była sesja planowana, to przecież nikt mu tego nie zabroni, ale też chyba nie oczekuje wtedy żeby miał zapłacone dietę, żeby nie było tego potrącenia. Tak, że podobnie będzie na komisjach. Myślę, że musimy z tego okresu pracy zdalnej

wrócić do tej rzeczywistości naszej tutaj. Na szczęście ta pandemia chyba troszeczkę jest, że tak powiem ... I bardzo bym prosił, tak jak powiedziałem, jeżeli radny np. z góry wie, że musi gdzieś tam jechać, ale nie ma to jak gdyby uzasadnienia takiego, nie jest to podstawą usprawiedliwienia, to informuje po prostu naszą Kancelarię Sejmiku, a ktoś np. faktycznie, nie wiem, ma COVID, nogę złamał, jest chory, no to oczywiście tego ... Jest dyskusja, czy to będzie tak zawsze do końca uczciwie. Ja oczywiście jestem bardzo w tym zakresie tolerancyjny i uważam, że radny przede wszystkim ma rozum i jakąś swoją politykę, ale też pewne zasady tu chciałbym żeby były stosowane. Oczywiście, teraz robię to co chciałem zrobić. Bardzo dziękuję tym radnym wojewódzkim, którzy byli wczoraj na dożynkach wojewódzkich. No nie trzeba nam przypominać, bo każdy z nas kilkakrotnie w wypowiedziach oficjalnych dziękował rolnikom. Zresztą ta grupa zawodowa chyba nie potrzebuje adwokatów, broni się świetnie, świetnie sobie radzi i myślę, że to jest coś pięknego. Gospodarze wczorajszych dożynek, rozmawiałem z nim dosyć długo, to są przykłady, że inwestują, ale inwestują też i w dzieci, które kształcą na rolników. To jest bardzo, bardzo ważne. I trzeci temat, tutaj byli tacy goście, którzy przychodzą i tutaj właśnie było na temat Wojtka Kałuży. Ja w imieniu mieszkańców Śląska Cieszyńskiego chciałbym bardzo podziękować za linię kolejową. Prawdopodobnie początkiem września będzie linia uruchomiona, która była trwale skazana przez poprzedników na niebyt w 2009 roku. Dzięki, że tak powiem, mojej interwencji, ale też oczywiście zaangażowanie Marszałka Kałuży, Marszałka Chełstowskiego, te pieniądze zostały z różnych źródeł wyasygnowane i jest, że tak powiem, szczęśliwy efekt tej pięknej inwestycji, naprawdę bardzo ładnie zrobione. I oczywiście, wolałbym jakby tych par pociągów nie było tam 6, ale było 12, to jest jasne, ale oczywiście też drugi problem, żeby ktoś nam znowu za 5 lat nie wpadł na pomysł żeby to zlikwidować, bo wiemy, że tak się to kiedyś stało w roku 2009. Ale miejmy nadzieję, że te doświadczenia, które mieliśmy, że one będą na długo. W tej chwili bardzo proszę, Ewa Żak się zgłaszała, tak ? ... Nie, to była pomyłka ? ... Dobrze, no więc jeżeli nie ma więcej zgłoszeń, o usprawiedliwieniach powiedziałem, o tym powiedziałem...

20. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! ... Porządek sesji został wyczerpany ! Zamykam XLVI Sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI kadencji ! [godz. 13³⁰].